

ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA NA PRIMJERU TVRTKE PODRAVKA D.D.

Penović, Ivana

Master's thesis / Specijalistički diplomski stručni

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:124:005384>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-14**

Repository / Repozitorij:

[REFST - Repository of Economics faculty in Split](#)

**SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET**

ZAVRŠNI RAD

**ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA NA
PRIMJERU TVRTKE PODRAVKA D.D.**

Mentor:

Izv. prof. dr. sc. Silvia Golem

Student:

Ivana Penović

Split, kolovoz, 2020.

SADRŽAJ:

1. UVOD	1
1.1. Definiranje problema istraživanja	1
1.2. Cilj rada.....	1
1.3. Metode rada	1
1.4. Struktura rada	2
2. ANALIZA GODIŠNJIH FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA	3
2.1. Pojam i vrste godišnjih financijskih izvještaja	3
2.2. Struktura temeljnih financijskih izvještaja	5
2.2.1. Izvještaj o financijskom položaju (bilanca)	5
2.2.2. Račun dobiti i gubitka	6
2.2.3. Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.....	7
2.2.4. Izvještaj o novčanim tokovima	8
2.2.5. Izvještaj o promjenama kapitala	9
2.2.6. Bilješke uz financijske izvještaje	9
2.3. Značenje analize financijskih izvještaja	10
2.3.1. Metode i tehnike financijske analize.....	10
2.4. Horizontalna analiza	11
2.5. Vertikalna analiza.....	12
2.6. Analiza financijskih izvještaja pomoću pokazatelja	13
2.6.1. Pokazatelji profitabilnosti	14
2.6.2. Pokazatelji likvidnosti.....	16
2.6.3. Pokazatelji investiranja	18
2.6.4. Pokazatelji ekonomičnosti	19
2.6.5. Pokazatelji zaduženosti	21
2.6.6. Pokazatelji aktivnosti	24

3. ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA NA PRIMJERU PODRAVKA D.D. ZA RAZDOBLJE OD 2016. DO 2019. GODINE	26
3.1. Osnovni podaci o poduzeću	26
3.2. Bilanca i Račun dobiti i gubitka poduzeća Podravka d.d.....	31
3.3. Horizontalna i vertikalna analiza bilance i računa dobiti i gubitka poduzeća Podravka d.d.	33
3.4. Analiza financijskih izvještaja poduzeća Podravka d.d. putem pokazatelja.....	45
4. ZAKLJUČAK.....	52
LITERATURA	54
POPIS TABLICA	55
POPIS SLIKA.....	55
POPIS GRAFOVA	56
SAŽETAK.....	57
SUMMARY	57

1. UVOD

U uvodnom dijelu rada bit će riječ o problemu istraživanja, ciljevima istraživanja, metodama istraživanja te o strukturi završnog rada. Financijski izvještaji objavljuju se na web stranicama poslovnih subjekata kako bi bili dostupni javnosti. Važno je analizirati financijske izvještaje koje društvo godišnje objavljuje kako bi odredili uspješnost poslovanja te njegov financijski položaj.

1.1. Definiranje problema istraživanja

Analizom financijskih izvještaja utvrđuje se sadašnje stanje poduzeća te istražuje i analizira financijska stabilnost poduzeća. U ovom radu analizirat će se poslovanje poduzeća Podravka d.d. pomoću temeljnih financijskih izvještaja za razdoblje od 2016. do 2019. godine te će se definirati financijski problemi u poduzeću.

1.2. Cilj rada

Cilj ovog rada jest, pomoću analize financijskih izvještaja tvrtke Podravka d.d., donijeti zaključak o uspješnosti poslovanja.

1.3. Metode rada

Pri izradi rada koristit će se financijski izvještaji poduzeća Podravka d.d. te će se donijeti zaključak o poslovanju pomoću metode financijske analize.

Metode koje su korištene prilikom izrade rada su:

- metoda analize,
- metoda sinteze,
- metoda indukcije,
- metoda dedukcije,
- metoda deskripcije i
- metoda komparacije.

Metodom analize, analizirali su se temeljni financijski izvještaji te pokazatelji poslovanja poduzeća Podravka d.d. u razdoblju od 2016. godine do 2019. godine. Metodom sinteze povezat će se teorijski i praktični dio završnog rada. Metodom indukcije informacije će se interpretirati u zaključku. Metodom dedukcije, raščlanit će se najbitniji pojmovi za temeljne financijske izvještaje i njihovu analizu na pojedinačne kategorije te će se metodom deskripcije opisati. Metodom komparacije usporedit će se teorijski dio s rezultatima provedene analize na primjeru poduzeća Podravka d.d.

1.4. Struktura rada

Rad se sastoji od četiri cjeline. U uvodu se definiraju problemi istraživanja, ciljevi rada te metode rada.

Druga cjelina odnosi se na analizu godišnjih financijskih izvještaja te su u njoj teorijski definirani pojam i vrste financijskih izvještaja, njihova struktura te metode i tehnike njihove analize. Također su objašnjene horizontalna i vertikalna analiza te pokazatelji poslovanja.

Treće poglavlje se odnosi na praktični dio i u njemu su prikazani osnovni podaci o poduzeću, njegova vizija, misija te je provedena detaljna analiza financijskih izvještaja za razdoblje od 2016. do 2019. godine.

U četvrtom poglavlju iznosi se zaključak iza kojega slijedi popis korištene literature, popis slika, tablica, grafikona te sažetak.

2. ANALIZA GODIŠNJIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

2.1. Pojam i vrste godišnjih financijskih izvještaja

Financijski izvještaji predstavljaju financijske aktivnosti nekog pravnog ili fizičkog subjekta i drugog obveznika financijskog izvještavanja na kraju poslovne godine. Pomoću njih daju se informacije o financijskom položaju, uspješnosti i promjenama financijskog položaja poduzeća.

Financijski izvještaji u Republici Hrvatskoj sastavljaju se na temelju Zakona o računovodstvu i Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja. Zakonom o računovodstvu (ZOR) uređuje se računovodstvo poduzetnika, njegove knjigovodstvene isprave te poslovne knjige, popis imovine i popis obveza, podjela poduzetnika i grupa, primjena standarda financijskog izvještavanja i tijelo za njegovo donošenje, godišnji financijski izvještaji te konsolidacija financijskih izvještaja, revizija godišnjih izvještaja i godišnjeg izvješća te njihova javna objava, sadržaj godišnjeg izvješća, obavljanje nadzora...¹

Poduzetnici prema ZOR-u razvrstavaju se na mikro, male, srednje i velike poduzetnike, što ovisi o pokazateljima koji su utvrđeni na zadnji dan poslovne godine. Pokazatelji su: iznos ukupne aktive, iznos prihoda i prosječan broj radnika. Mikro, mali i srednji poduzetnici da bi se uvrstili u te skupine, ne smiju prelaziti pokazatelje u dva od tri uvjeta.

Uvjeti koje treba zadovoljiti da bi postali mikro poduzetnici su: ukupna aktiva 2.600.000,00 kuna, prihod 5.200.000,00 kuna te prosječan broj radnika tijekom poslovne godine 10.

Mali poduzetnici su oni kojima ukupna aktiva iznosi 30.000.000,00 kuna, prihod 60.000.000,00 kuna i prosječan broj radnika 50.

Srednji poduzetnici imaju ukupnu aktivu 150.000.000,00 kuna, prihod 300.000.000,00 kuna te prosječan broj radnika 250.

U velike poduzetnike spadaju oni poduzetnici koji prelaze pokazatelje barem u dva od tri uvjeta. U velike poduzetnike također spadaju i banke, stambene štedionice, društva za osiguranje i reosiguranje, leasing društva...²

Godišnji financijski izvještaji prema Zakonu o računovodstvu su:

- 1) izvještaj o financijskom položaju (bilanca),

¹ Narodne novine, (2015). Odluka o proglašenju Zakona o računovodstvu, https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/full/2015_07_78_1493.html

² Materijali s predavanja (2015): predmet „Osnove računovodstva“ – nositelji predmeta: prof. dr. sc. Željana Aljinović Barać i mr.Ivana Perica.

- 2) račun dobiti i gubitka
- 3) izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti,
- 4) izvještaj o novčanim tokovima,
- 5) izvještaj o promjenama kapitala i
- 6) bilješke uz financijske izvještaje.

Poduzetnici sastavljaju i prezentiraju godišnje financijske izvještaje pomoću Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja (HSFI) ili Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (MSFI) prema odredbama ZOR.

Mikro, mali i srednji poduzetnici sastavljaju i prezentiraju godišnje financijske izvještaje prema Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja, a veliki poduzetnici i subjekti javnog interesa prema Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja.

Financijski izvještaji koje su dužni sastavljati mikro i mali poduzetnici su: bilanca, račun dobiti i gubitka i bilješke uz financijske izvještaje.

Srednji i veliki poduzetnici sastavljaju: bilancu, račun dobiti i gubitka, izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (samo MSFI), izvještaj o novčanim tokovima, izvještaj o promjenama kapitala i bilješke uz financijske izvještaje.³

Kvalitativna obilježja financijskih izvještaja:

1. razumljivost,
2. važnost,
3. pouzdanost i
4. usporedivost.⁴

³ Materijali s predavanja (2015): predmet „Osnove računovodstva“ – nositelji predmeta: prof. dr. sc. Željana Aljinović Barać i mr. Ivana Perica.

⁴ Domazet T., 2000. *Međunarodni računovodstveni standardi*. Zagreb: RRIF, str. 23-26.

2.2. Struktura temeljnih financijskih izvještaja

2.2.1. Izvještaj o financijskom položaju (bilanca)

Bilanca je financijski izvještaj koji prikazuje stanje imovine i izvora imovine subjekta na određeni dan. Imovina poduzeća predstavlja njegovu aktivu, a izvori imovine pasivu.

Pri sastavljanju bilance treba poštivati bilančnu ravnotežu koja predstavlja jednakost aktive i pasive.

Imovina predstavlja resurs koji je pod kontrolom poduzetnika te je nastala iz prošlih događaja iz kojih se očekuje priljev ekonomskih koristi u budućnosti. Ona se dijeli na: kratkotrajnu i dugotrajnu imovinu. Kratkotrajna imovina se sastoji od: zaliha, potraživanja, kratkotrajne financijske imovine i novca u banci i blagajni. Dugotrajna imovina dijeli se na nematerijalnu, materijalnu, dugotrajnu financijsku imovinu i potraživanja.⁵

Kapital predstavlja vlastiti izvor imovine poduzetnika, to jest ostatak imovine poduzetnika nakon umanjenja njegovih obveza. On se dijeli na: temeljni kapital, kapitalne rezerve, rezerve iz dobiti, revalorizacijske rezerve, rezerve fer vrijednosti, zadržanu dobit ili prenesi gubitak, dobit ili gubitak poslovne godine te manjinski (nekontrolirajući) interes.

Dok kapital predstavlja vlastiti izvor imovine, obveze su tuđi. Obveze predstavljaju sadašnje obveze poduzetnika, iz prošlih događaja, za koje se očekuje da će doći do odljeva resursa ukoliko bude podmirena. Obveze se dijele na kratkoročne i dugoročne. Kratkoročne obveze dospijevaju na naplatu s rokom kraćim od jedne godine, a dugoročne u razdoblju dužem od jedne godine.⁶

⁵ Dropulić, I. (2015): Materijali iz predmeta „Menadžersko računovodstvo“, skripta (2015), Ekonomski fakultet, Split, str. 2-5.

⁶ Dropulić, I. (2015): Materijali iz predmeta „Menadžersko računovodstvo“, skripta (2015), Ekonomski fakultet, Split, str. 2-5.

Tablica 1: Shematski prikaz bilance

BILANCA	
AKTIVA	PASIVA
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI, A NEUPLAĆENI KAPITAL B) DUGOTRAJNA IMOVINA 1. Nematerijalna imovina 2. Materijalna imovina 3. Dugotrajna financijska imovina 4. Potraživanja 5. Odgođena porezna imovina C) KRATKOTRAJNA IMOVINA 1. Zalihe 2. Potraživanja 3. Kratkotrajna financijska imovina 4. Novac u banci i blagajni D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI E) UKUPNO AKTIVA F) IZVANBILANČNI ZAPISI	A) KAPITAL I REZERVE 1. Temeljni (upisani) kapital 2. Kapitalne rezerve 3. Rezerve iz dobiti 4. Revalorizacijske rezerve 5. Rezerve fer vrijednosti 6. Zadržana dobit ili preneseni gubitak 7. Dobitak ili gubitak poslovne godine 8. Manjinski (nekontrolirajući) interes B) REZERVIRANJA C) DUGOROČNE OBVEZE D) KRATKOROČNE OBVEZE E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA F) UKUPNO PASIVA G) IZVANBILANČNI ZAPISI

Izvor: obrada autora prema: Dropulić, I. (2015): Materijali iz predmeta „Menadžersko računovodstvo“, skripta (2015), Ekonomski fakultet, Split, str. 3

2.2.2. Račun dobiti i gubitka

Račun dobiti i gubitka prikazuje prihode i rashode te financijski rezultat ostvaren u određenom vremenskom razdoblju. On pruža informacije, o profitabilnosti poslovanja tvrtke, internim i eksternim korisnicima. Njegovi osnovni dijelovi su: prihodi, rashodi i dobit/gubitak.

Prihodi predstavljaju povećanje ekonomske koristi tijekom obračunskog razdoblja kao priljev novca ili potraživanja, to jest povećanjem glavnice. Oni za rezultat imaju povećanje imovine ili smanjenje obveza. Rashodi predstavljaju smanjenje ekonomske koristi tijekom obračunskog razdoblja u obliku odljeva novca ili povećanja obveza, to jest smanjenje glavnice, što dovodi do smanjenja imovine i povećanja obveza.⁷

Gubitak predstavlja negativnu razliku prihoda i rashoda, to jest gubitak se javlja kada ukupni prihodi poduzeća u određenom vremenskom razdoblju ne mogu pokriti ukupne troškove poduzeća.

⁷ Dropulić, I. (2015): Materijali iz predmeta „Menadžersko računovodstvo“, skripta (2015), Ekonomski fakultet, Split, str. 10

Dobit predstavlja pozitivnu razliku prihoda i rashoda, ona nastaje kada ukupni prihodi poduzeća u određenom vremenskom razdoblju mogu pokriti ukupne troškove. Dobit nakon oporezivanja nastaje kada dobit prije oporezivanja umanjimo za porez na dobit.⁸

Tablica 2: Struktura računa dobiti i gubitka

RAČUN DOBITI I GUBITKA
1. POSLOVNI PRIHODI
2. POSLOVNI RASHODI
3. FINANCIJSKI PRIHODI
4. FINANCIJSKI RASHODI
5. IZVANREDNI PRIHODI
6. IZVANREDNI RASHODI
7. UKUPNI PRIHODI
8. UKUPNI RASHODI
3. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA
4. POREZ NA DOBIT
5. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA

Izvor: obrada autora prema: Dropulić, I. (2015): Materijali iz predmeta „Menadžersko računovodstvo“, skripta (2015), Ekonomski fakultet, Split, str. 10-12

2.2.3. Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti

Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti financijski je izvještaj kojeg sastavljaju obveznici Međunarodnih standarda financijskog izvješćivanja. On se sastavlja kao dopuna Računu dobiti i gubitka, a sastoji se od stavki prihoda i rashoda koje nisu priznate kao dobitak ili gubitak nego kao kapital, to jest kao ostala sveobuhvatna dobit.⁹

⁸ Dropulić, I. (2015): Materijali iz predmeta „Menadžersko računovodstvo“, skripta (2015), Ekonomski fakultet, Split, str. 10

⁹ Materijali s predavanja (2019): predmet „Financijska analiza poslovanja“ – nositelj predmeta: doc. dr. sc. Slavko Šodan.

Tablica 3: Struktura izvještaja o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti

IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVAATNOJ DOBITI
1. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA
2. OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT/GUBITAK PRIJE POREZA
3. POREZ NA OSTALU SVEOBUHVAATNU DOBIT RAZDOBLJA
4. NETO OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK
5. SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA

Izvor: obrada autora prema: Dropulić, I. (2015): Materijali iz predmeta „Menadžersko računovodstvo“, skripta (2015), Ekonomski fakultet, Split, str. 13

2.2.4. Izvještaj o novčanim tokovima

Izvještaj o novčanim tokovima prikazuje priljev i odljev novca i novčanih ekvivalenata tijekom obračunskog razdoblja. Novac obuhvaća novac u banci i blagajni, i depozite po viđenju, dok su novčani ekvivalenti kratkotrajna likvidna ulaganja koja se mogu unovčiti s rokom dospijeca do tri mjeseca. Ovaj izvještaj osigurava informacije o tokovima novca i novčanih ekvivalenata u poslovanju poduzetnika. Kod njega prihod poduzetnika nastaje kada se ispostavi račun kupcu, a priljev se pojavljuje tek kada kupac podmiri taj račun. Prihod će nastati ako kupac ne podmiri račun, ali priljeva neće biti.¹⁰

Novčani tokovi se dijele na: novčane tokove od operativnih, investicijskih i financijskih aktivnosti. Od ovih aktivnosti najbitnije su poslovne aktivnosti koje stvaraju prihod poduzeća. Investicijske aktivnosti su aktivnosti stjecanja i otuđenja dugotrajne imovine i drugih ulaganja, dok financijske aktivnosti imaju za posljedicu veličinu i sastav kapitala i posudbi poduzetnika.¹¹

¹⁰ Dropulić, I. (2015): Materijali iz predmeta „Menadžersko računovodstvo“, skripta (2015), Ekonomski fakultet, Split, str. 14.

¹¹ Dropulić, I. (2015): Materijali iz predmeta „Menadžersko računovodstvo“, skripta (2015), Ekonomski fakultet, Split, str. 14.

Tablica 4: Struktura izvještaja o novčanim tokovima

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA
NOVČANI TOKOVI OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI
A) NETO NOVČANI TOKOVI OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI
NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI
B) NETO NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI
NOVČANI TOKOVI OD FINACIJSKIH AKTIVNOSTI
C) NETO NOVČANI TOKOVI OD FINACIJSKIH AKTIVNOSTI
D) NETO POVEĆANJE ILI SMANJENJE NOVČANIH TOKOVA
E) NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU RAZDOBLJA
F) NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU RAZDOBLJA

Izvor: obrada autora prema: Dropulić, I. (2015): Materijali iz predmeta „Menadžersko računovodstvo“, skripta (2015), Ekonomski fakultet, Split, str. 15

2.2.5. Izvještaj o promjenama kapitala

Izvještaj o promjenama kapitala je izvještaj koji prikazuje strukturu vlastitog kapitala i promjene na svim stavkama vlastitog kapitala (povećanje ili smanjenje kapitala) na kraju izvještajnog razdoblja u odnosu na početak.

2.2.6. Bilješke uz financijske izvještaje

Bilješke sadrže dodatne i dopunske informacije koje nisu prezentirane u bilanci, računu dobiti i gubitka, izvještaju o promjenama kapitala i izvještaju o novčanim tokovima. Bilješke su namijenjene i unutarnjim i vanjskim korisnicima te daju analitičku razradu financijskih izvještaja.

2.3. Značenje analize financijskih izvještaja

Financijska analiza poslovanja je integralni dio poslovne analize te joj je glavna orijentacija na vrijednosne ili novčane informacije. Proces financijske analize podrazumijeva pregledavanje velikog broja formalnih i neformalnih podataka koji su značajni za svrhu analize. Ima za cilj otkriti pravo značenje informacije te povećava njezinu korisnost kroz tumačenje računovodstvenih informacija, upotrebu usporednih podataka i analizu financijskih tržišta.¹²

Cilj financijske analize pronaći je adekvatne modele i mjere za donošenje poslovnih odluka pomoću kojih će doći do stvaranja vrijednosti.

Financijski izvještaji su najbitniji izvor informacija za donošenje poslovnih odluka korisnicima izvan poduzeća.

2.3.1. Metode i tehnike financijske analize

Analiza financijskih izvještaja uključuje različite analitičke instrumente i postupke, koji pretvaraju podatke iz financijskih izvještaja u informacije relevantne za odlučivanje i upravljanje.

Koraci u pripremi financijskih izvještaja za potrebe analize:

1. Priprema – prikupljanje, pregledavanje i provjera ispravnosti informacija.
2. Vrednovanje – pomoću metoda pripreme (sastavljanje strukturnih bilanci, bilanci tijekomova, strukturnih računa dobiti i gubitka, obračuna tijekomova kapitala) i analitičkih metoda (izbor, oblikovanje i izračunavanje poslovnih pokazatelja).
3. Interpretacija – usmjerena je na primatelja i na cilj analize.¹³

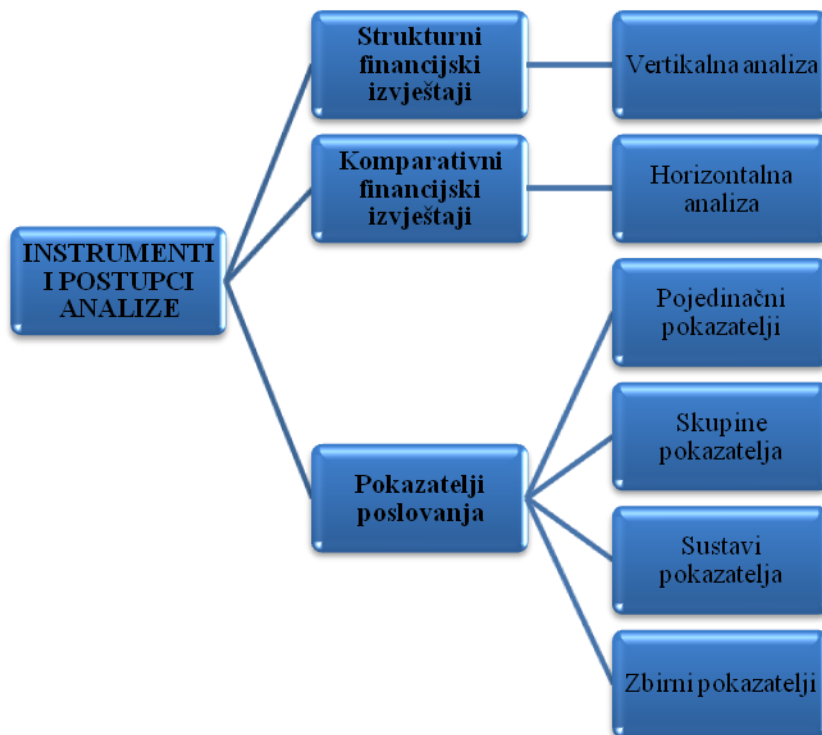
Uobičajena analitička sredstva i metode analize financijskih izvještaja su:

- strukturni financijski izvještaji,
- komparativni financijski izvještaji,
- trendovi kretanja performanse,
- analiza pomoću pokazatelja,

¹² Materijali s predavanja (2019); predmet „Financijska analiza poslovanja“ – nositelj predmeta: doc. dr. sc. Slavko Šodan.

¹³ Ibid.

- specijalizirane analize.¹⁴

Slika 1: Instrumenti i postupci analize financijskih izvještaja

Izvor: obrada autora prema: Žager, K. i Žager, L. (1999): *Analiza financijskih izvještaja*. Zagreb: MASMEDIA, str. 158.

2.4. Horizontalna analiza

Horizontalna analiza predstavlja postotne promjene pozicija u financijskim izvještajima koji se odvijaju kroz duže vremensko razdoblje. U ovoj analizi vrijeme je ključna varijabla.

Horizontalna analiza se koristi kako bi se uočio uzrok promjene, procijenilo je li promjena povoljna ili ne te kolika je vjerojatnost da se takav trend nastavi.¹⁵

Sastoji se od apsolutne i relativne razlike.

$$\text{Apsolutna razlika} = \text{tekuća godina} - \text{prethodna} \quad (1)$$

¹⁴ Žager, K. i Žager, L., 1999. *Analiza financijskih izvještaja*. Zagreb: Masmedia, str. 158.

¹⁵ Materijali s predavanja (2019); predmet „Financijska analiza poslovanja“ – nositelj predmeta: doc. dr. sc. Slavko Šodan.

$$\text{Relativna razlika} = \frac{\text{apsolutna razlika}}{\text{prethodna godina}} * 100 \quad (2)$$

Ili

$$\text{Relativna razlika} = \left(\frac{\text{tekuća godina}}{\text{prethodna godina}} - 1 \right) * 100 \quad (3)$$

2.5. Vertikalna analiza

Vertikalna analiza je analiza u kojoj se jedna pozicija iz financijskog izvještaja uzima kao konstanta te se određuje postotni odnos svih ostalih podataka iz izvještaja u odnosu na nju. Ova analiza se dijeli na: vertikalnu analizu bilance i vertikalnu analizu računa dobiti i gubitka. Vertikalna analiza bilance pokazuje koliki je postotak stavki aktive i pasive u ukupnoj vrijednosti aktive (pasive).¹⁶

$$\% \text{ udio} = \frac{\text{vrijednost pojedine stavke aktive/pasive}}{\text{ukupna vrijednost aktive/pasive}} * 100 \quad (4)$$

Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka pokazuje koliki je postotni udio pojedine stavke RDG u vrijednosti neto prodaje društva. Kao konstanta uzima se vrijednost neto prodaje (ili ukupni prihodi).

$$\% \text{ udio} = \frac{\text{pojedina stavka RDG}}{\text{ukupni prihodi}} * 100 \quad (5)$$

¹⁶ Vidučić LJ., Pepur S., i Šimić Šarić M., 2015. *Financijski menadžment*. 9. izdanje. Zagreb: RRIF, STR. 437

2.6. Analiza financijskih izvještaja pomoću pokazatelja

Pokazatelj predstavlja odnosni ili racionalni broj, što znači da jednu ekonomsku veličinu stavlja u odnos s drugom.

Najčešće se za uspoređivanje i interpretaciju pokazatelja koriste:

- planirane (očekivane) vrijednosti,
- empirijska mjerila,
- ranija uspješnost poduzeća i
- granske norme.¹⁷

Analiza putem pokazatelja obuhvaća sljedećih šest skupina pokazatelja:

1. Pokazatelji profitabilnosti
2. Pokazatelji likvidnosti
3. Pokazatelji investiranja
4. Pokazatelji ekonomičnosti
5. Pokazatelji zaduženosti
6. Pokazatelji aktivnosti

Slika 2: Pokazatelji poslovanja

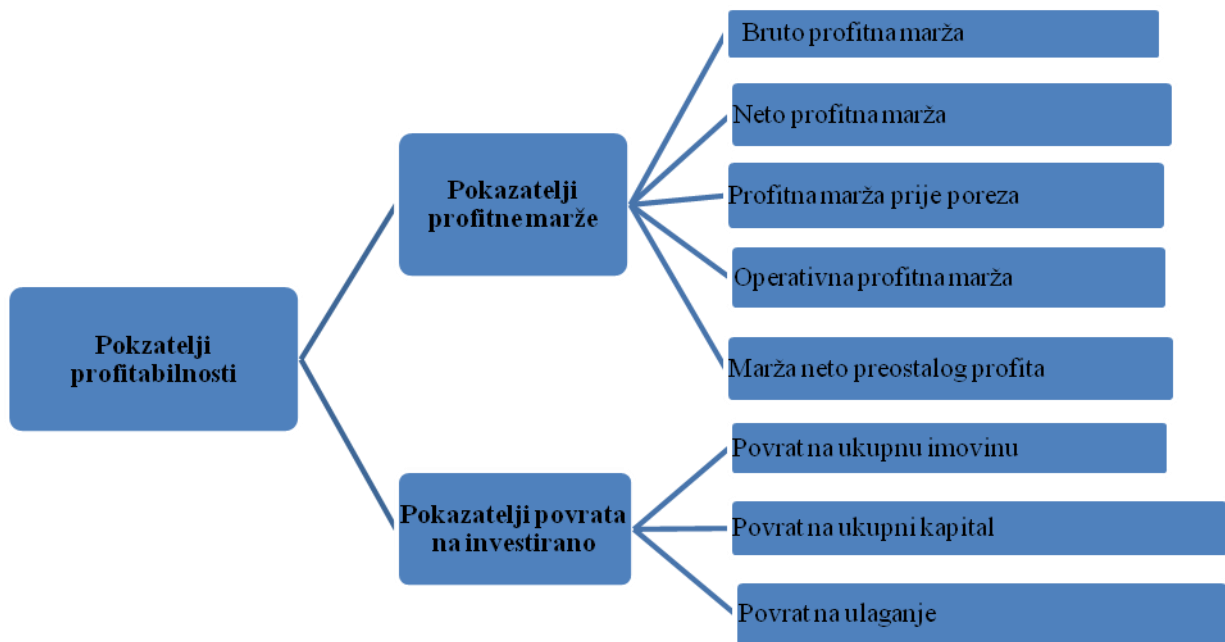
Izvor: prikaz autora

¹⁷ Materijali s predavanja (2019); predmet „Financijska analiza poslovanja“ – nositelj predmeta: doc. dr. sc. Slavko Šodan.

2.6.1. Pokazatelji profitabilnosti

Analiza profitabilnosti predstavlja glavnu metodu za predviđanje financijskog rezultata i sposobnosti društva da ostvari stopu povrata ulaganja.

Pokazatelji profitabilnosti pokazuju koliko profita poduzeće ostvaruje po kuni ostvarenog prometa ili po kuni uložene imovine ili kapitala. Uobičajeno se izražavaju u postotku te je poželjno da njihova vrijednost bude što veća.¹⁸

Slika 3: Pokazatelji profitabilnosti

Izvor: prikaz autora

Najčešći pokazatelji profitabilnosti su:

- bruto profitna marža (BPM),
- neto profitna marža (NPM),
- rentabilnost imovine (ROA),
- rentabilnost glavnice (ROE),
- povrat na ulaganje (ROI).

Bruto profitna marža stavlja u odnos dobit prije kamata i poreza i ukupne prihode. Ona pokazuje koliko se dobiti prije kamata i poreza ostvari po jedinici ukupnih prihoda.

¹⁸ Ibid.

$$\text{Bruto profitna marža} = \frac{\text{dobit prije kamata i poreza}}{\text{ukupni prihodi}} * 100 \quad (6)$$

Neto profitna marža stavlja u omjer neto dobit i ukupne prihode te pokazuje koliko se neto dobiti ostvari po jedinici ukupnih prihoda. Usporedba bruto i neto profitne marže prikazuje koliko relativno u odnosu na ostvareni prihod iznosi porezno opterećenje.

$$\text{Neto profitna marža} = \frac{\text{neto dobit}}{\text{ukupni prihodi}} * 100 \quad (7)$$

Rentabilnost imovine (ROA) ili povrat na ukupnu imovinu stavlja u odnos dobit prije poreza i kamata i ukupnu imovinu te nam govori koliko ostvarimo dobiti prije poreza i kamata, na svaku novčanu jedinicu uloženu u imovinu. Pomoću ovog pokazatelja možemo zaključiti kakva je efikasnost u izboru i upotrebi imovine poduzeća. On pokazuje kolike povrate ostvaruju i vlasnici i kreditori poduzeća zajedno. U brojniku dobit prije poreza i kamata uključuje neto dobit koja pripada vlasnicima i kamate koje pripadaju kreditorima.

$$\text{Rentabilnost imovine (ROA)} = \frac{\text{dobit prije poreza i kamata}}{\text{ukupna imovina}} * 100 \quad (8)$$

Rentabilnost glavnice (ROE) stavlja u omjer neto dobit i vlastiti kapital, to jest glavnice. Pokazuje koliko se profita zarađuje na svaku kunu glavnice, to jest pokazuje koliko se efikasno raspolagalo s kapitalom.

$$\text{Rentabilnost glavnice (ROE)} = \frac{\text{neto dobit}}{\text{glavnica}} * 100 \quad (9)$$

Povrat na ulaganje (ROI) stavlja u omjer neto dobit uvećanu za neto troškove kamata * 0,82 te glavnice uvećanu za dugoročne obveze. Pokazuje koliki povrat ostvaruju dobavljači dugoročnih izvora sredstava za poduzeće, odnosno vlasnici i dugoročni kreditori.

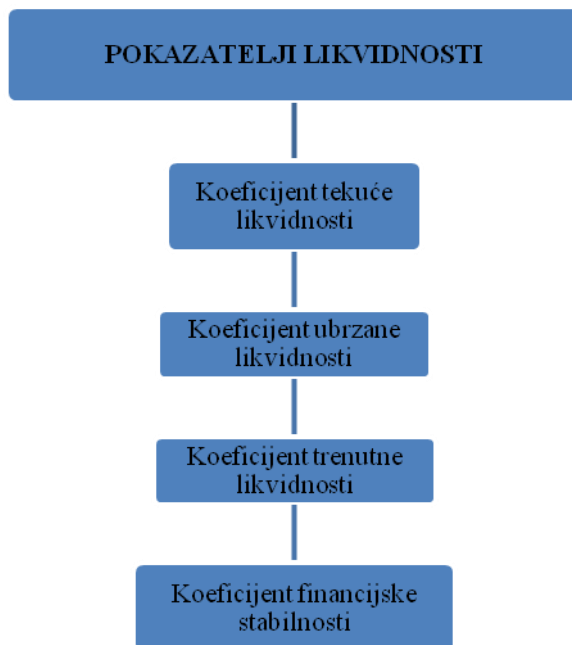
$$\text{Povrat na ulaganje (ROI)} = \frac{\text{neto dobit} + \text{kamate} * 0,82}{\text{glavnica} + \text{dugoročne obveze}} * 100 \quad (10)$$

2.6.2. Pokazatelji likvidnosti

Pokazatelji likvidnosti određuju sposobnost poduzeća da u roku podmiri sve svoje kratkoročne, to jest tekuće obveze. Sposobnost podmirivanja tekućih obveza omogućit će uspješno odvijanje poslovnog procesa.¹⁹

Najčešći pokazatelji likvidnosti su:

- 1) koeficijent tekuće likvidnosti,
- 2) koeficijent ubrzane likvidnosti,
- 3) koeficijent trenutne likvidnosti,
- 4) koeficijent financijske stabilnosti.

Slika 4: Pokazatelji likvidnosti

Izvor: prikaz autora

Belak, V., 2014. *Analiza poslovne uspješnosti*. Zagreb: RRiF-plus.

Koeficijent tekuće likvidnosti (tekući odnos) stavlja u omjer kratkotrajnu imovinu i kratkoročne obveze. Prikazuje u kojoj mjeri kratkotrajna imovina pokriva kratkoročne obveze. Kratkotrajna imovina je veća od kratkoročnih obveza ako je tekući odnos veći od 1 te se iz toga može očekivati da će kratkoročne obveze biti na vrijeme podmirene kratkotrajnom imovinom. Ako je tekući odnos manji od 1 kratkoročne obveze su veće od kratkotrajne

¹⁹ Belak, V., 2014. *Analiza poslovne uspješnosti*. Zagreb: RRiF-plus, str. 130.

imovine te se može pretpostaviti da kratkoročne obveze neće biti podmirene kratkotrajnom imovinom. Idealni odnos ne postoji jer ovisi o vrsti djelatnosti, ali idealna vrijednost ovog pokazatelja iznosi minimalno 2 što znači da će poduzeće sigurno pokriti svoje kratkoročne obveze.²⁰

$$\text{Koeficijent tekuće likvidnosti} = \frac{\text{kratkotrajna imovina}}{\text{kratkoročne obveze}} \quad (11)$$

Koeficijent ubrzane likvidnosti (brzi odnos) predstavlja omjer kratkotrajne imovine umanjene za zalihe i kratkoročnih obveza. Također zbog vrste djelatnosti idealni odnos ni kod ovog pokazatelja ne postoji, ali za njegovu idealnu vrijednost uzima se minimalno 1 (0,8). Pomoću ovog pokazatelja donosi se zaključak je li poduzeće sposobno u kratkom roku osigurati potreban novac.

$$\text{Koeficijent ubrzane likvidnosti} = \frac{\text{kratkotrajna imovina} - \text{zalihe}}{\text{kratkoročne obveze}} \quad (12)$$

Koeficijent trenutne likvidnosti (KTrL) predstavlja omjer novca i kratkoročnih obveza. Ukazuje na sposobnost poduzeća da iz svojih najlikvidnijih sredstava, to jest novca podmiri svoje kratkoročne obveze.

$$\text{Koeficijent trenutne likvidnosti} = \frac{\text{novac}}{\text{kratkoročne obveze}} \quad (13)$$

Koeficijent financijske stabilnosti (KFS) predstavlja omjer dugotrajne imovine i kapitala uvećanog za dugoročne obveze. Pokazuje u kojem omjeru je dugotrajna imovina financirana iz dugoročnih izvora. Poželjno je da bude manji od 1 jer poduzeće mora dio svoje kratkotrajne imovine financirati iz dugoročnih izvora. Što je vrijednost ovog pokazatelja manja, likvidnost i financijska stabilnost su veće, to jest povećava se radni kapitala koji se računa kao razlika kratkotrajne imovine i kratkoročnih obveza. Ako je pokazatelj veći od 1, znači da postoji deficit radnog kapitala, to jest da poduzeće dio svoje dugotrajne imovine financira iz kratkoročnih izvora.

²⁰ Vidučić LJ., Pepur S., i Šimić Šarić M., 2015. *Financijski menadžment*. 9. izdanje. Zagreb: RRIF, str. 442.

$$\text{Koeficijent financijske stabilnosti} = \frac{\text{dugotrajna imovina}}{\text{kapital} + \text{dugoročne obveze}} \quad (14)$$

2.6.3. Pokazatelji investiranja

Pokazatelji investiranja mjere uspješnost ulaganja u dionice društva. Uz podatke iz financijskih izvještaja, za računanje pokazatelja investiranja potrebni su i podaci o dionicama, a posebno o njihovom broju i tržišnoj vrijednosti.

U najznačajnije pokazatelje investiranja ubrajaju se:

1. dobit po dionici,
2. dividenda po dionici,
3. odnos isplate dividendi,
4. odnos cijene i dobiti po dionici,
5. odnos cijene i knjigovodstvene vrijednosti po dionici,
6. ukupna rentabilnost dionice,
7. dividendna rentabilnost dionice.²¹

Tablica 5: Pokazatelji investiranja

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK
Dobit po dionici	Neto dobit	Broj redovnih dionica
Dividenda po dionici	Dio neto dobiti za dividendu	Broj redovnih dionica
Odnos isplate dividendi	Dividenda po dionici	Dobit po dionici
Odnos cijene i dobiti po dionici	Tržišna cijena dionice	Dobit po dionici
Odnos cijene i knjigovodstvene vrijednosti po dionici	Tržišna cijena dionice	Knjigovodstvena vrijednost dionice
Ukupna rentabilnost dionice	Dobit po dionici	Tržišna cijena dionice
Dividenda rentabilnosti dionice	Dividenda po dionici	Tržišna cijena dionice

Izvor: obrada autora prema: Šodan, S. (2019): Materijali iz predmeta „Financijska analiza poslovanja“.

Dobit po dionici - pokazatelj koji pokazuje koliko novčanih jedinica dobiti je poduzeće ostvarilo po svakoj dionici.

Dividenda po dionici - pokazuje koliko je novčanih jedinica dividendi isplaćeno po dionici.

Odnos isplate dividendi - pokazuje koliki udio dobiti se kroz dividende isplati vlasnicima. Idealna vrijednost ovog pokazatelja ne postoji, jer jedni investitori preferiraju isplatu što viših

²¹ Žager, K. i Žager, L., 1999. *Analiza financijskih izvještaja*. Zagreb: Masmedia, str. 180.

dividendi, a drugi žele da poduzeće reinvestira zadržanu dobit kako bi, zbog porasta cijene dionice, ostvarili kapitalne dobitke.

Odnos cijene i dobiti po dionici - pokazuje koliko puta je tržišna cijena dionice veća od dobiti po dionici, to jest koliko su investitori spremni platiti za svaku jedinicu dobiti poduzeća. Ovaj pokazatelj se može tumačiti i kao potreban broj godina da bi investitori povratili svoje ulaganje iz dobiti, uz konstantnu razinu profitabilnosti.

Odnos cijene i knjigovodstvene vrijednosti po dionici - prikazuje koliko puta je tržišna cijena dionice veća od knjigovodstvene vrijednosti. Veći navedeni pokazatelj znači i veću premiju koju je tržište spremno platiti za knjigovodstvenu vrijednost neto imovine, i obratno.

Ukupna rentabilnost dionice i dividendna rentabilnost dionice - prikazuju ukupnu i dividendnu rentabilnost dionice, ali ne s aspekta njegove knjigovodstvene vrijednosti nego s aspekta njegove tržišne vrijednosti. Ovi pokazatelji se izračunavaju u postotku.

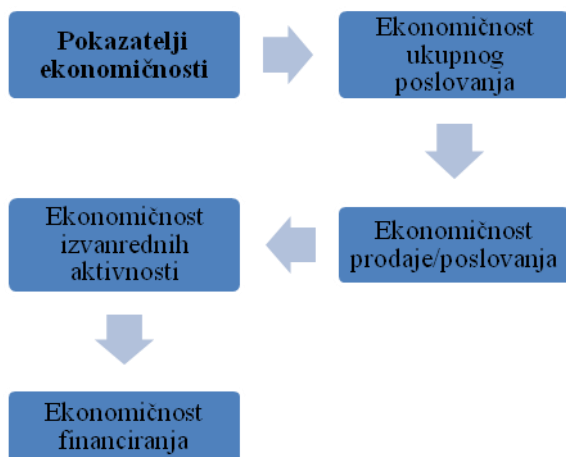
2.6.4. Pokazatelji ekonomičnosti

Pokazatelji ekonomičnosti stavljaju u odnos prihode i rashode, to jest pokazuju koliko je prihoda ostvareno po jedinici rashoda. Pokazatelji ekonomičnosti bi trebali biti što veći, barem veći od 1.

Računaju se na temelju podataka iz Računa dobiti i gubitka, a dijele se na:

- ekonomičnost ukupnog poslovanja,
- ekonomičnost prodaje/poslovanja,
- ekonomičnost financiranja,
- ekonomičnost izvanrednih aktivnosti.²²

²² Bolfek, B., Stanić, M. i Knežević, S., 2012.: *Vertikalna i horizontalna financijska analiza poslovanja tvrtke*. Ekonomski vjesnik, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku: Ekonomski fakultet u Osijeku, Osijek, str. 162.

Slika 5: Pokazatelji ekonomičnosti

Izvor: prikaz autora

Ekonomičnost ukupnog poslovanja stavlja u odnos ukupne prihode i ukupne rashode. Pokazuje koliko je novčanih jedinica prihoda ostvareno na jednoj novčanoj jedinici rashoda. Poželjno je da je vrijednost ovog pokazatelja što veća, to jest da su ukupni prihodi veći od rashoda što označava ekonomično poslovanje.

$$\text{Ekonomičnost ukupnog poslovanja} = \frac{\text{ukupni prihodi}}{\text{ukupni rashodi}} \quad (15)$$

Ekonomičnost prodaje/poslovanja izračunava se stavljanjem u odnos poslovnih prihoda i poslovnih rashoda. Pokazuje koliko je novčanih jedinica poslovnih prihoda ostvareno na jednoj novčanoj jedinici poslovnih rashoda. Ekonomičnost poslovanja može biti pozitivna i negativna. Ekonomičnost poslovanja je pozitivna kada su poslovni prihodi veći od poslovnih rashoda, a negativna kada su poslovni rashodi veći od poslovnih prihoda.

$$\text{Ekonomičnost poslovanja} = \frac{\text{poslovni prihodi}}{\text{poslovni rashodi}} \quad (16)$$

Ekonomičnost financiranja predstavlja odnos financijskih prihoda i financijskih rashoda. Ona prikazuje koliko je na jednu novčanu jedinicu financijskih rashoda ostvareno novčanih jedinica financijskih prihoda.

$$\text{Ekonomičnost financiranja} = \frac{\text{financijski prihodi}}{\text{financijski rashodi}} \quad (17)$$

Ekonomičnost izvanrednih aktivnosti stavlja u odnos izvanredne prihode i izvanredne rashode.

$$\text{Ekonomičnost izvanrednih financiranja} = \frac{\text{izvanredni prihodi}}{\text{izvanredni rashodi}} \quad (18)$$

2.6.5. Pokazatelji zaduženosti

Dug podrazumijeva izvore financiranja koji se moraju otplatiti na kratak rok (do godinu dana) ili na dugi rok. Pokazatelji zaduženosti temeljeni su na podacima iz bilance (statička zaduženost). Pokazatelj pokrića troškova kamata i faktor zaduženosti se temelje i na podacima iz RDG, što predstavlja dinamičku zaduženost, to jest dug promatraju s aspekta vremena njegovog podmirenja.²³

Najčešći pokazatelji zaduženosti poduzeća su:

- koeficijent zaduženosti,
- koeficijent vlastitog financiranja,
- koeficijent financiranja,
- pokriće troškova kamata,
- faktor zaduženosti,
- stupanj pokrića I,
- stupanj pokrića II.

²³ Vidučić LJ., Pepur S., i Šimić Šarić M., 2015. *Financijski menadžment*. 9. izdanje. Zagreb: RRIF, str. 448-450.

Slika 6: Pokazatelji zaduženosti

Izvor: prikaz autora

Koeficijent zaduženosti prikazuje omjer ukupnih obveza i ukupne imovine. Pokazuje koliki je postotak imovine nabavljen zaduživanjem. Što je odnos duga i imovine veći, to je veći i financijski rizik. Vrijednost koeficijenta zaduženosti trebala bi biti 0,50 (50%), maksimalno 0,70 (70%).

$$\text{Koeficijent zaduženosti} = \frac{\text{ukupne obveze}}{\text{ukupna imovina}} \quad (19)$$

Koeficijent vlastitog financiranja prikazuje odnos glavnice i ukupne imovine. Pokazuje koliko se imovine financiralo iz vlastitih izvora. Vrijednost koeficijenta bi trebala biti veća od 0,50, što znači da se društvo financira iz vlastitih izvora s više od 50%.

$$\text{Koeficijent vlastitog financiranja} = \frac{\text{glavnica}}{\text{ukupna imovina}} \quad (20)$$

Koeficijent financiranja stavlja u odnos ukupne obveze i glavnice. Pokazuje kolika je rizičnost ulaganja u društvo. Pokazatelj financiranja trebao bi biti što niži, oko 1.

$$\text{Koeficijent financiranja} = \frac{\text{ukupne obveze}}{\text{glavnica}} \quad (21)$$

Pokriće troškova kamata stavlja u omjer dobit prije poreza i kamata i kamate. Pokazuje koliko su puta troškovi kamata pokriveni s dobiti prije oporezivanja. Poželjno je da ovaj pokazatelj bude što veći jer je tada rizičnost podmirenja obveza po dospjelim kamatama manja, to jest što je pokriće veće, zaduženost je manja i obrnuto.

$$\text{Pokriće troškova kamata} = \frac{\text{dobit prije poreza i kamata}}{\text{kamate}} \quad (22)$$

Faktor zaduženosti prikazuje odnos ukupnih obveza i neto dobiti uvećane za amortizaciju. Daje informacije o tome koliko godina bi trebalo da poduzeće podmiri svoje ukupne obveze. Manji faktor zaduženosti znači veću sigurnost i obrnuto. Vrijednost ovog pokazatelja bi trebala biti što manja, a kao granična vrijednost uzima se 5 godina. Ako je vrijednost pokazatelja manja od 5 godina to znači da je poduzeće solventno i nije prezaduženo jer može podmiriti sve svoje obveze unutar 5 godina. Ako je vrijednost pokazatelja veća od 5 to znači da je poduzetnik prekomjerno zadužen jer mu treba duže od 5 godina da iz neto dobiti i amortizacije pokrije svoje obveze

$$\text{Faktor zaduženosti} = \frac{\text{ukupne obveze}}{\text{neto dobit} + \text{amortizacija}} \quad (23)$$

Stupanj pokrića 1 stavlja u omjer glavnice i dugotrajnu imovinu te pokazuje koliko je dugotrajna imovina pokrivena glavnicom. Vrijednost ovog pokazatelja trebala bi biti približno 1.

$$\text{Stupanj pokrića 1} = \frac{\text{glavnica}}{\text{dugotrajna imovina}} \quad (24)$$

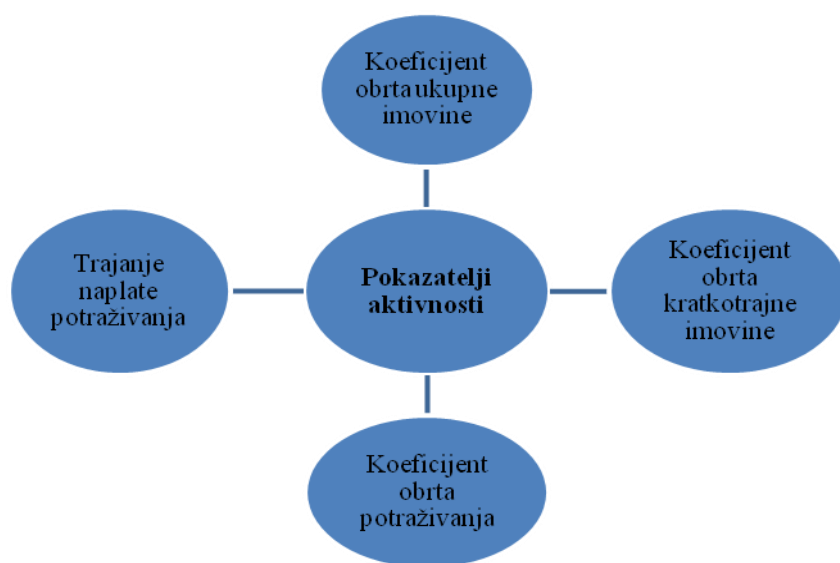
Stupanj pokrića 2 stavlja u omjer glavnice uvećanu za dugoročne obveze sa dugotrajnom imovinom. Pokazuje koliko je dugotrajna imovina pokrivena glavnicom koja je uvećana za dugoročne obveze. Dio dugoročnih izvora, zbog održavanja likvidnosti, mora se iskoristiti za financiranje kratkotrajne imovine te bi upravo zbog toga vrijednost ovog pokazatelja trebala biti veća od 1.²⁴

²⁴ Žager, K., Mamić Sačer, I., Sever, S., Žager, L., 2008., *Analiza financijskih izvještaja*. Zagreb: Masmedia, str. 251.

$$\text{Stupanj pokrića 2} = \frac{\text{glavnica} + \text{dugoročne obveze}}{\text{dugotrajna imovina}} \quad (25)$$

2.6.6. Pokazatelji aktivnosti

Pokazatelji aktivnosti mjere učinkovitost upotrebljavanja svojih resursa. Pokazatelji aktivnosti poznati su pod nazivom koeficijenti obrtaja. Ako je poznat koeficijent obrtaja moguće je izračunati i dane vezivanja sredstava.

Slika 7: Pokazatelji aktivnosti

Izvor: prikaz autora

Koeficijent obrta ukupne imovine stavlja u odnos ukupne prihode i ukupnu imovinu. Prikazuje brzinu cirkulacije imovine u poslovnom procesu. Što je ovaj koeficijent veći, to je broj dana vezivanja imovine manji.

$$\text{Koeficijent obrta ukupne imovine} = \frac{\text{ukupni prihodi}}{\text{ukupna imovina}} \quad (26)$$

Koeficijent obrta kratkotrajne imovine stavlja u omjer ukupne prihode i kratkotrajnu imovinu. On pokazuje učinkovitost upotrebe kratkotrajne imovine u ostvarivanju prihoda. Vrijednost ovog pokazatelja bi trebala biti što veća.

$$\text{Koeficijent obrta kratkotrajne imovine} = \frac{\text{ukupni prihodi}}{\text{kratkotrajna imovina}} \quad (27)$$

Koeficijent obrta potraživanja stavlja u omjer prihode od prodaje i potraživanja. Pomoću njega moguće je utvrditi prosječno trajanje naplate potraživanja. Ako prosječno vrijeme naplate potraživanja kod određenog poduzeća raste, a pada pokazatelj obrtaja potraživanja to može ukazivati na probleme s naplatom potraživanja.

$$\text{Koeficijent obrta potraživanja} = \frac{\text{prihodi od prodaje}}{\text{potraživanja}} \quad (28)$$

Trajanje naplate potraživanja stavlja u omjer broj dana u godini i koeficijent obrtaja potraživanja te mjeri dužinu vremena potrebnog za pretvaranje prosječne prodaje u novac. Pokazuje koliko dana je potrebno poduzeću da naplati svoja potraživanja. Vrijednost ovog pokazatelja bi trebala biti što niža što ukazuje na to da poduzeće uspješno naplaćuje svoja potraživanja.

$$\text{Trajanje naplate potraživanja} = \frac{\text{broj dana u godini}}{\text{koeficijent obrtaja potraživanja}} \quad (29)$$

3. ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA NA PRIMJERU PODRAVKA D.D. ZA RAZDOBLJE OD 2016. DO 2019. GODINE

3.1. Osnovni podaci o poduzeću

Podravka, poznata kao jedna od vodećih kompanija u jugoistočnoj, srednjoj i istočnoj Europi te kao vodeći prehrambeni brand u regiji, nastala je 1947. godine. Nastala je na temeljima nekadašnje tvornice pekmeza i prerade voća braće Wolf, a danas posluje u više od šezdeset država širom svijeta. Sjedište joj se nalazi u Koprivnici te posluje u dva glavna poslovna segmenta: prehrana i farmaceutika.²⁵

Slika 8: Logo Podravke

Izvor: <https://gospic.hr/file/2020/01/demateh-reference-logo-26-podravka.jpg>

Poduzeće Podravka jedno je od brojnih poduzeća u Republici Hrvatskoj koje svoje poslovanje vodi načelima održivog razvoja. Takvim načinom rada svojim resursima raspolaže optimalno, odnosno uz što manje otpada kako bi postigla bolju sliku zajednice vezanu uz očuvanje okoliša. Shodno tome doprinosi i unapređenju kvalitete života zajednice u kojoj djeluje, ulažući tako primjerice u obrazovanje i znanost, kulturu, sport i druge humanitarne projekte.

²⁵ Podravka d.d., preuzeto s: <https://www.podravka.hr/kompanija/r-d/o-nama/> (25.08.2020.)

Vizija Podravke se ogleda u tome da bude vodeća prehrambena kompanija u jugoistočnoj, srednjoj i istočnoj Europi te da razvojem novih i inovativnih proizvoda i usluga pokuša poboljšati kvalitetu života potrošača.

Misija predstavlja stvaranje visokokvalitetnih proizvoda koji će svojim izgledom i kvalitetom osvojiti klijente i potrošače.²⁶

Poduzeće posjeduje mnogobrojne domaće i međunarodne nagrade s područja gospodarskog, okolišnog i društvenog učinka, sigurnosti na radu i dizajna, kao rezultat ulaganja u proizvodnju, sigurnost i zadovoljstvo kupaca. Neke od nagrada su:

- 2020 Superior Taste Award Lino Lada Gold, Vegeta Natur, Žito heljdin kruh s orasima, Vatrostalna trajna ljuta kobasica,
- 2019 Superior Taste Award Lino Lada Gold, Vegeta Maestro Dimljena paprika, Fant za špagete bolognese,
- 2018 Superior Taste Award limun limeta čaj, Alpska juha, Dolcela brownies.²⁷

Brandovi

Podravkini brandovi, poznati na hrvatskom i na stranim tržištima, kao što su Vegeta, Dolcela, Lino, Kviki i ostali pružaju visoku kvalitetu svakog proizvoda.

Na slici broj 9 prikazani su svi brandovi poduzeća Podravka d.d..

²⁶ Podravka d.d., preuzeto s: <https://www.podravka.hr/kompanija/r-d/o-nama/>

²⁷ Podravka d.d., preuzeto s: <https://www.podravka.hr/kompanija/o-podravki/nagrade/>

Slika 9: Brandovi Podravke

Izvor: prikaz autora prema: <https://www.podravka.hr/brandovi/>

Nadzorni odbor

Podravka uz Nadzorni odbor također ima i Revizorski odbor, Odbor za primitke i Odbor za imenovanja.

Slika 10: Nadzorni odbor

Izvor: prikaz autora prema: <https://www.podravka.hr/kompanija/o-podravki/nadzorni-odbor/>

Nadzorni odbor Podravke sastoji se od devet članova, od kojih je jedan od njih predsjednik, jedan zamjenik, a preostalih 7 čine članove nadzornog odbora.

Slika 11: Struktura nadzornog odbora

Izvor: prikaz autora prema: <https://www.podravka.hr/kompanija/o-podravki/nadzorni-odbor/>

Uprava

Uprava Podravke sastoji se od pet članova od kojih je jedan predsjednik, a preostali čine članove te iste uprave.

Slika 12: Struktura uprave

Izvor: prikaz autora prema: <https://www.podravka.hr/kompanija/o-podravki/uprava/marin-pucar/>

3.2. Bilanca i Račun dobiti i gubitka poduzeća Podravka d.d.

U tablici 6 prikazana je bilanca poduzeća Podravka d.d., a u tablici 7 račun dobiti i gubitka poduzeća. U odnos se stavljaju 2016., 2017., 2018. te 2019. godina.

Bilanca

Tablica 6: Bilanca poduzeća Podravka d.d.

BILANCA				
Godine	2016.	2017.	2018.	2019.
AKTIVA				
A) DUGOTRAJNA IMOVINA	1.851.327.653	1.911.584.109	2.001.729.016	2.092.574.121
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	107.755.978	92.249.491	83.550.892	84.738.126
II. MATERIJALNA IMOVINA	850.156.418	827.301.621	943.805.990	948.017.022
III. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA	867.752.211	959.515.702	944.698.747	1.015.430.473
IV. POTRAŽIVANJA	0	0	0	0
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	25.663.046	32.517.295	29.673.387	44.388.500
B) KRATKOTRAJNA IMOVINA	1.459.124.345	1.171.669.710	987.808.110	947.046.055
I. ZALIHE	478.624.439	479.169.008	369.330.573	438.975.867
II. POTRAŽIVANJA	763.611.620	467.705.229	488.945.847	480.552.184
III. KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA	80.335.253	92.781.798	61.365.185	25.337.630
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	136.553.033	132.013.675	68.166.505	2.180.374
C) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	6.155.104	3.640.252	4.510.408	3.046.938
D) UKUPNO AKTIVA	3.316.607.102	3.086.894.071	2.994.047.534	3.042.667.114
PASIVA				
A) KAPITAL I REZERVE	2.076.079.537	2.122.571.492	2.189.169.838	2.277.609.287
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	1.566.400.660	1.566.400.660	1.566.400.660	1.566.400.660
II. KAPITALNE REZERVE	185.313.851	182.267.472	177.874.586	178.030.772
III. REZERVE IZ DOBITI	143.682.952	284.908.054	328.057.266	383.120.276
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	0	0	0	0
V. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK	1.360.387	2.558.087	3.696.000	4.868.475
VI. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	179.321.687	86.437.219	113.141.326	145.189.104
VII. MANJINSKI INTERES	0	0	0	0
B) REZERVIRANJA	31.469.021	35.214.202	32.817.905	34.787.460
C) DUGOROČNE OBVEZE	398.472.313	337.601.623	181.202.712	179.850.124
D) KRATKOROČNE OBVEZE	771.097.403	551.895.109	542.996.031	487.929.614
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	39.488.828	39.611.645	47.861.048	62.490.629
F) UKUPNO PASIVA	3.316.607.102	3.086.894.071	2.994.047.534	3.042.667.114

Izvor: prikaz autora prema: <https://zse.hr/default.aspx?id=10006&dionica=11>

Račun dobiti i gubitka

Tablica 7: Račun dobiti i gubitka poduzeća Podravka d.d.

RDG	2016.	2017.	2018.	2019.
Naziv pozicije				
I. POSLOVNI PRIHODI	1.963.094.231	1.943.199.515	1.942.532.690	2.097.698.412
1. Prihodi od prodaje	1.888.109.148	1.904.331.989	1.937.102.051	2.078.803.787
2. Ostali poslovni prihodi	74.985.083	38.867.526	5.430.639	18.894.625
II. POSLOVNI RASHODI	1.854.623.040	2.019.700.125	1.831.515.193	1.982.529.367
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	-13.065.267	-1.306.249	1.028.538	-23.710.749
2. Materijalni troškovi	1.246.407.367	1.253.498.206	1.253.310.154	1.392.141.233
3. Troškovi osoblja	372.739.688	362.119.371	406.999.963	432.528.824
4. Amortizacija	96.480.805	95.206.442	87.898.120	97.488.689
5. Ostali troškovi	102.213.095	104.653.498	41.575.452	46.158.375
6. Vrijednosno usklađivanje	0	74.463.186	16.819.206	17.653.745
7. Rezerviranja	0	3.669.102	0	0
8. Ostali poslovni rashodi	49.847.352	127.396.569	23.883.760	20.269.250
III. FINANCIJSKI PRIHODI	144.036.336	218.313.283	34.671.782	51.159.472
IV. FINANCIJSKI RASHODI	48.121.079	58.727.668	14.485.204	11.276.741
V. UDIO U DOBITI OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	0	0	0	0
VI. UDIO U GUBITKU OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	0	0	0	0
VII. IZVANREDNI - OSTALI PRIHODI	0	0	0	0
VIII. IZVANREDNI - OSTALI RASHODI	0	0	0	0
IX. UKUPNI PRIHODI	2.107.130.567	2.161.512.798	1.977.204.472	2.148.857.884
X. UKUPNI RASHODI	1.902.744.119	2.078.427.793	1.846.000.397	1.993.806.108
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	204.386.448	83.085.005	131.204.075	155.051.776
1. Dobit prije oporezivanja	204.386.448	83.085.005	131.204.075	155.051.776
2. Gubitak prije oporezivanja	0	0	0	0
XII. POREZ NA DOBIT	25.064.761	-3.352.214	18.062.749	9.862.672
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	179.321.687	86.437.219	113.141.326	145.189.104
1. Dobit razdoblja	179.321.687	86.437.219	113.141.326	145.189.104
2. Gubitak razdoblja	0	0	0	0

Izvor: prikaz autora prema: <https://zse.hr/default.aspx?id=10006&dionica=11>

3.3. Horizontalna i vertikalna analiza bilance i računa dobiti i gubitka poduzeća Podravka d.d.

U tablici broj 8 prikazana je horizontalna analiza bilance poduzeća Podravka d.d., dok je u tablici broj 9 prikazana horizontalna analiza računa dobiti i gubitka poduzeća. U odnos se stavljaju 2016., 2017., 2018. te 2019. godina.

Horizontalna analiza bilance

Tablica 8: Horizontalna analiza bilance poduzeća Podravka d.d.

BILANCA					Povećanje/smanjenje					
Godine	2016.	2017.	2018.	2019.	2017./2016.		2018./2017.		2019./2018.	
AKTIVA					apsolutno	relativno	apsolutno	relativno	apsolutno	relativno
A) DUGOTRAJNA IMOVINA	1.851.327.653	1.911.584.109	2.001.729.016	2.092.574.121	60.256.456	3%	90.144.907	5%	90.845.105	5%
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	107.755.978	92.249.491	83.550.892	84.738.126	-15.506.487	-14%	-8.698.599	-9%	1.187.234	1%
II. MATERIJALNA IMOVINA	850.156.418	827.301.621	943.805.990	948.017.022	-22.854.797	-3%	116.504.369	14%	4.211.032	0%
III. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA	867.752.211	959.515.702	944.698.747	1.015.430.473	91.763.491	11%	-14.816.955	-2%	70.731.726	7%
IV. POTRAŽIVANJA	0	0	0	0	0	0%	0	0%	0	0%
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	25.663.046	32.517.295	29.673.387	44.388.500	6.854.249	27%	-2.843.908	-9%	14.715.113	50%
B) KRATKOTRAJNA IMOVINA	1.459.124.345	1.171.669.710	987.808.110	947.046.055	-287.454.635	-20%	-183.861.600	-16%	-40.762.055	-4%
I. ZALIHE	478.624.439	479.169.008	369.330.573	438.975.867	544.569	0%	-109.838.435	-23%	69.645.294	19%
II. POTRAŽIVANJA	763.611.620	467.705.229	488.945.847	480.552.184	-295.906.391	-39%	21.240.618	5%	-8.393.663	-2%
III. KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA	80.335.253	92.781.798	61.365.185	25.337.630	12.446.545	15%	-31.416.613	-34%	-36.027.555	-59%
IV. NOVAC U BANCII I BLAGAJNI	136.553.033	132.013.675	68.166.505	2.180.374	-4.539.358	-3%	-63.847.170	-48%	-65.986.131	-97%
C) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	6.155.104	3.640.252	4.510.408	3.046.938	-2.514.852	-41%	870.156	24%	-1.463.470	-32%
D) UKUPNO AKTIVA	3.316.607.102	3.086.894.071	2.994.047.534	3.042.667.114	-229.713.031	-7%	-92.846.537	-3%	48.619.580	2%
PASIVA										

A) KAPITAL I REZERVE	2.076.079.537	2.122.571.492	2.189.169.838	2.277.609.287	46.491.955	2%	66.598.346	3%	88.439.449	4%
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	1.566.400.660	1.566.400.660	1.566.400.660	1.566.400.660	0	0%	0	0%	0	0%
II. KAPITALNE REZERVE	185.313.851	182.267.472	177.874.586	178.030.772	-3.046.379	-2%	-4.392.886	-2%	156.186	0%
III. REZERVE IZ DOBITI	143.682.952	284.908.054	328.057.266	383.120.276	141.225.102	98%	43.149.212	15%	55.063.010	17%
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	0	0	0	0	0	0%	0	0%	0	0%
V. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK	1.360.387	2.558.087	3.696.000	4.868.475	1.197.700	88%	1.137.913	44%	1.172.475	32%
VI. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	179.321.687	86.437.219	113.141.326	145.189.104	-92.884.468	-52%	26.704.107	31%	32.047.778	28%
VII. MANJINSKI INTERES	0	0	0	0	0		0	0%	0	0%
B) REZERVIRANJA	31.469.021	35.214.202	32.817.905	34.787.460	3.745.181	12%	-2.396.297	-7%	1.969.555	6%
C) DUGOROČNE OBVEZE	398.472.313	337.601.623	181.202.712	179.850.124	-60.870.690	-15%	-156.398.911	-46%	-1.352.588	-1%
D) KRATKOROČNE OBVEZE	771.097.403	551.895.109	542.996.031	487.929.614	-219.202.294	-28%	-8.899.078	-2%	-55.066.417	-10%
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	39.488.828	39.611.645	47.861.048	62.490.629	122.817	0%	8.249.403	21%	14.629.581	31%
F) UKUPNO PASIVA	3.316.607.102	3.086.894.071	2.994.047.534	3.042.667.114	-229.713.031	-7%	-92.846.537	-3%	48.619.580	2%

Izvor: izrada autora

Kod dugotrajne imovine, najveći porast vidljiv je u 2019. godini u iznosu od 5%, u odnosu na 2018. godinu.

Kratkotrajna imovina je doživjela najveći pad u 2017. godini u iznosu od 20%, u odnosu na 2016. godinu.

Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi, doživjeli su najveći pad 2017. godine u iznosu od 41% u odnosu na 2016. godinu te su porasli jedino 2018. godine u iznosu od 24%, u odnosu na 2017. godinu.

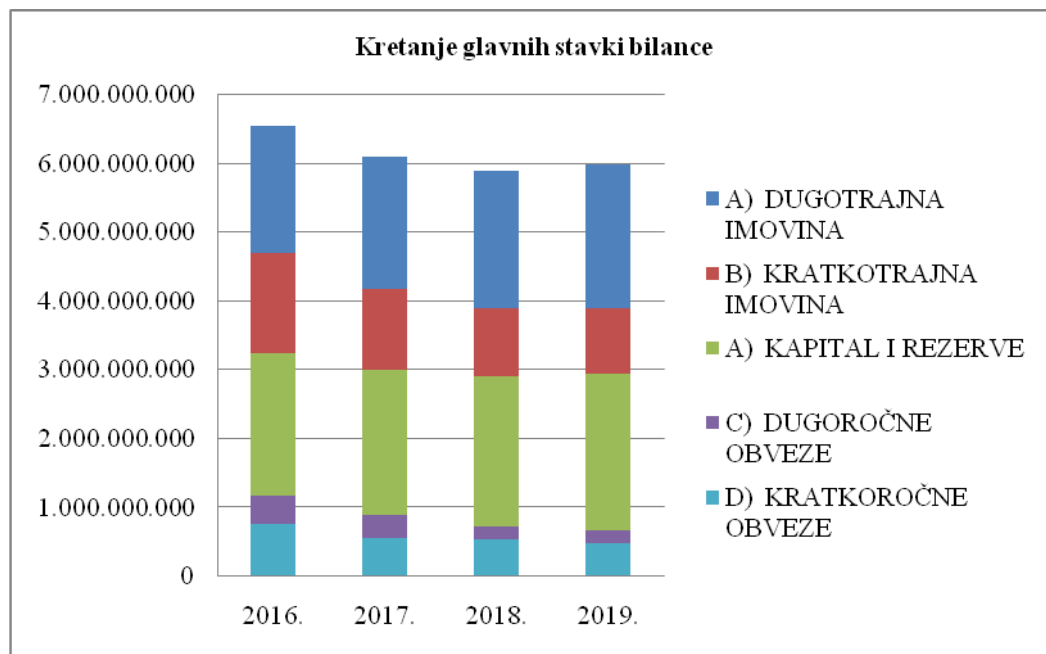
Što se tiče pasive bilance poduzeća Podravka d.d., možemo primijetiti da su kapital i rezerve rasli iz godine u godinu, a najveći porast doživjeli su 2019. godine u iznosu od 4%, u odnosu na 2018. godinu. Kod rezerviranja, najveći porast vidljiv je u 2017. godini u iznosu od 12% u odnosu na 2016. godinu, a najveći pad 2018. godine u iznosu od 7%, u odnosu na 2016. godinu. Dugoročne obveze su kroz godine padale u različitim omjerima, ali svoj najveći pad doživjele su 2018. godine u iznosu od 46%, u odnosu na 2017. godinu.

Kratkoročne obveze su također kroz godine padale u različitim omjerima, a doživjele su najveći pad 2017. godine u iznosu od 28% u odnosu na 2016. godinu.

Kod stavke odgođeno plaćanje troškova i prihod budućega razdoblja, možemo primijetiti da je najveći porast vidljiv u 2019. godini u iznosu od 31% u odnosu na 2018. godinu.

Iz svega prethodno navedenog možemo primijetiti da je u horizontalnoj analizi bilance poduzeća Podravka d.d. vrijednost bilance najviše pala u 2017.godini u iznosu od 7% u odnosu na 2016.godinu te jedino porasla u 2019. godini u iznosu od 2% u odnosu na 2018. godinu.

Na grafikonu 1 prikazano je kretanje glavnih stavki bilance u razdoblju 2016. – 2019. godine.

Grafikon 1: Prikaz kretanja glavnih stavki bilance poduzeća Podravka d.d. (2016. – 2019.)

Izvor: obrada autora

Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka

Tablica 9: Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka poduzeća Podravka d.d.

Račun dobiti i gubitka	Povećanje/smanjenje									
					2017./2016.		2018./2017.		2019./2018.	
	Naziv pozicije	2016.	2017.	2018.	2019.	apsolutno	relativno	apsolutno	relativno	apsolutno
I. POSLOVNI PRIHODI	1.963.094.231	1.943.199.515	1.942.532.690	2.097.698.412	-19.894.716	-1%	-666.825	0%	155.165.722	8%
1. Prihodi od prodaje	1.888.109.148	1.904.331.989	1.937.102.051	2.078.803.787	16.222.841	1%	32.770.062	2%	141.701.736	7%
2. Ostali poslovni prihodi	74.985.083	38.867.526	5.430.639	18.894.625	-36.117.557	-48%	-33.436.887	-86%	13.463.986	248%
II. POSLOVNI RASHODI	1.854.623.040	2.019.700.125	1.831.515.193	1.982.529.367	165.077.085	9%	-188.184.932	-9%	151.014.174	8%
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	-13.065.267	-1.306.249	1.028.538	-23.710.749	11.759.018	90%	2.334.787	179%	-24.739.287	-2405%
2. Materijalni troškovi	1.246.407.367	1.253.498.206	1.253.310.154	1.392.141.233	7.090.839	1%	-188.052	0%	138.831.079	11%
3. Troškovi osoblja	372.739.688	362.119.371	406.999.963	432.528.824	-10.620.317	-3%	44.880.592	12%	25.528.861	6%
4. Amortizacija	96.480.805	95.206.442	87.898.120	97.488.689	-1.274.363	-1%	-7.308.322	-8%	9.590.569	11%
5. Ostali troškovi	102.213.095	104.653.498	41.575.452	46.158.375	2.440.403	2%	-63.078.046	-60%	4.582.923	11%
6. Vrijednosno usklađivanje	0	74.463.186	16.819.206	17.653.745	74.463.186	0%	-57.643.980	-77%	834.539	5%
7. Rezerviranja	0	3.669.102	0	0	3.669.102	0%	-3.669.102	-100%	0	0%
8. Ostali poslovni rashodi	49.847.352	127.396.569	23.883.760	20.269.250	77.549.217	156%	-103.512.809	-81%	-3.614.510	-15%
III. FINANCIJSKI PRIHODI	144.036.336	218.313.283	34.671.782	51.159.472	74.276.947	52%	-183.641.501	-84%	16.487.690	48%
IV. FINANCIJSKI RASHODI	48.121.079	58.727.668	14.485.204	11.276.741	10.606.589	22%	-44.242.464	-75%	-3.208.463	-22%
V. UDIO U DOBITI OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	0	0	0	0	0	0%	0	0%	0	0%
VI. UDIO U GUBITKU OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	0	0	0	0	0	0%	0	0%	0	0%
VII. IZVANREDNI - OSTALI PRIHODI	0	0	0	0	0	0%	0	0%	0	0%
VIII. IZVANREDNI - OSTALI RASHODI	0	0	0	0	0	0%	0	0%	0	0%
IX. UKUPNI PRIHODI	2.107.130.567	2.161.512.798	1.977.204.472	2.148.857.884	54.382.231	3%	-184.308.326	-9%	171.653.412	9%
X. UKUPNI RASHODI	1.902.744.119	2.078.427.793	1.846.000.397	1.993.806.108	175.683.674	9%	-232.427.396	-11%	147.805.711	8%

XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	204.386.448	83.085.005	131.204.075	155.051.776	121.301.443	-59%	48.119.070	58%	23.847.701	18%
1. Dobit prije oporezivanja	204.386.448	83.085.005	131.204.075	155.051.776	121.301.443	-59%	48.119.070	58%	23.847.701	18%
2. Gubitak prije oporezivanja	0	0	0	0	0	0%	0	0%	0	0%
XII. POREZ NA DOBIT	25.064.761	-3.352.214	18.062.749	9.862.672	-28.416.975	-113%	21.414.963	639%	-8.200.077	-45%
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	179.321.687	86.437.219	113.141.326	145.189.104	-92.884.468	-52%	26.704.107	31%	32.047.778	28%
1. Dobit razdoblja	179.321.687	86.437.219	113.141.326	145.189.104	-92.884.468	-52%	26.704.107	31%	32.047.778	28%
2. Gubitak razdoblja	0	0	0	0	0	0%	0	0%	0	0%

Izvor: izrada autora

Kod poslovnih prihoda, najveći porast vidljiv je u 2019. godini u iznosu od 8%, u odnosu na 2018. godinu, a najveći pad u 2017. godini u iznosu od 1%, u odnosu na 2016. godinu.

Poslovni rashodi su doživjeli najveći rast u 2017. godini u iznosu od 9%, u odnosu na 2016. godinu, a najveći pad 2018. godine u iznosu od 9% u odnosu na 2017. godinu.

Financijski prihodi, doživjeli su najveći rast 2017. godine u iznosu od 52% u odnosu na 2016. godinu te najveći pad 2018. godine u iznosu od 84%, u odnosu na 2017. godinu.

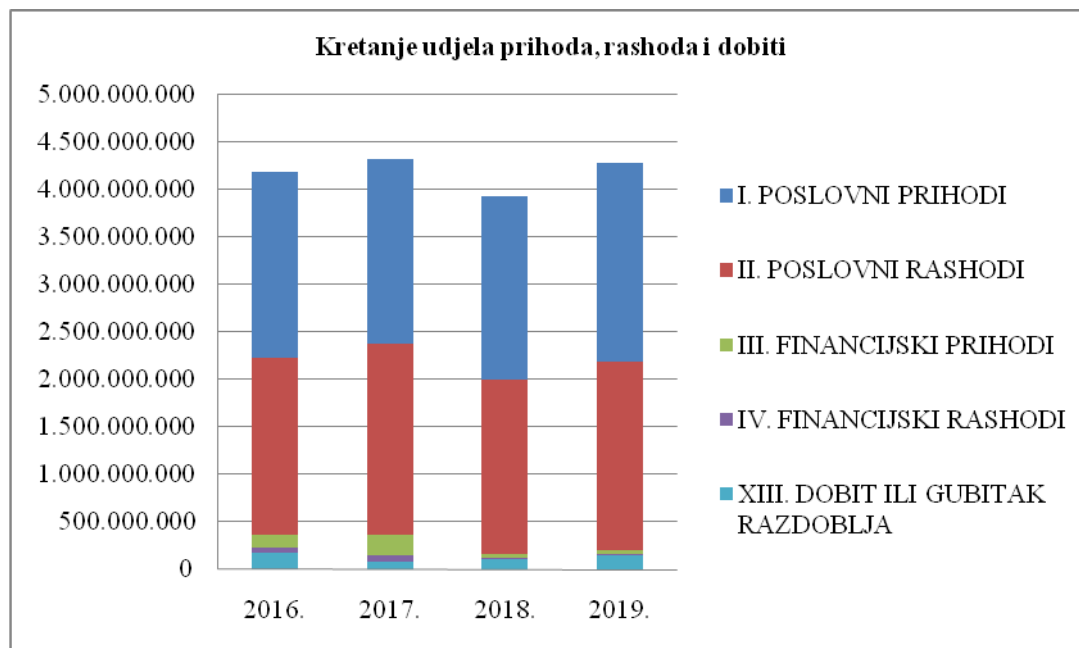
Kod financijskih rashoda, najveći rast možemo primijetiti 2017. godine u iznosu od 22%, u odnosu na 2016. godinu te najveći pad 2018. godine u iznosu od 75%, u odnosu na 2017. godinu.

Izvanrednih prihoda i rashoda kroz godine nije bilo.

Ukupni prihodi su najviše porasli 2019. godine u iznosu od 9% u odnosu na 2018. godinu, a najviše su pali 2018. godine u iznosu od 9%, u odnosu na 2017. godinu.

Kod ukupnih rashoda, najveći porast može se primijetiti 2017. godine u iznosu od 9%, u odnosu na 2016. godinu te najveći pad 2018. godine u iznosu od 11%, u odnosu na 2017. godinu.

Dobit ili gubitak prije oporezivanja je najviše pala 2017. godine u iznosu od 59%, u odnosu na 2016. godinu, a najviše porastao 2018. godine u iznosu od 58%, u odnosu na 2017.godinu.

Grafikon 2: Prikaz kretanja udjela prihoda, rashoda i dobiti poduzeća Podravka d.d. (2016. – 2019.)

Izvor: obrada autora

U tablici broj 10 prikazana je vertikalna analiza bilance poduzeća Podravka d.d., a u tablici broj 11 vertikalna analiza računa dobiti i gubitka poduzeća. Razmatraju se 2016., 2017., 2018. te 2019. godina.

Vertikalna analiza bilance

Tablica 10: Vertikalna analiza bilance poduzeća Podravka d.d.

BILANCA											
Godine	2016.	2017.	2018.	2019.	udjel 2016.	udjel 2017.	promjena postotnog poena	udjel 2018.	promjena postotnog poena	udjel 2019.	promjena postotnog poena
AKTIVA							2017./2016.		2018./2017.		2019./2018.
A) DUGOTRAJNA IMOVINA	1.851.327.653	1.911.584.109	2.001.729.016	2.092.574.121	56%	62%	6%	67%	5%	69%	2%
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	107.755.978	92.249.491	83.550.892	84.738.126	3%	3%	0%	3%	0%	3%	0%
II. MATERIJALNA IMOVINA	850.156.418	827.301.621	943.805.990	948.017.022	26%	27%	1%	32%	5%	31%	0%
III. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA	867.752.211	959.515.702	944.698.747	1.015.430.473	26%	31%	5%	32%	0%	33%	2%
IV. POTRAŽIVANJA	0	0	0	0	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	25.663.046	32.517.295	29.673.387	44.388.500	1%	1%	0%	1%	0%	1%	0%
B) KRATKOTRAJNA IMOVINA	1.459.124.345	1.171.669.710	987.808.110	947.046.055	44%	38%	-6%	33%	-5%	31%	-2%
I. ZALIHE	478.624.439	479.169.008	369.330.573	438.975.867	14%	16%	1%	12%	-3%	14%	2%
II. POTRAŽIVANJA	763.611.620	467.705.229	488.945.847	480.552.184	23%	15%	-8%	16%	1%	16%	-1%
III. KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA	80.335.253	92.781.798	61.365.185	25.337.630	2%	3%	1%	2%	-1%	1%	-1%
IV. NOVAC U BANC I BLAGAJNI	136.553.033	132.013.675	68.166.505	2.180.374	4%	4%	0%	2%	-2%	0%	-2%
C) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	6.155.104	3.640.252	4.510.408	3.046.938	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
D) UKUPNO AKTIVA	3.316.607.102	3.086.894.071	2.994.047.534	3.042.667.114	100%	100%	0%	100%	0%	100%	0%
PASIVA											
A) KAPITAL I REZERVE	2.076.079.537	2.122.571.492	2.189.169.838	2.277.609.287	63%	69%	6%	73%	4%	75%	2%
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	1.566.400.660	1.566.400.660	1.566.400.660	1.566.400.660	47%	51%	4%	52%	2%	51%	-1%

II. KAPITALNE REZERVE	185.313.851	182.267.472	177.874.586	178.030.772	6%	6%	0%	6%	0%	6%	0%
III. REZERVE IZ DOBITI	143.682.952	284.908.054	328.057.266	383.120.276	4%	9%	5%	11%	2%	13%	2%
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	0	0	0	0	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
V. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK	1.360.387	2.558.087	3.696.000	4.868.475	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
VI. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	179.321.687	86.437.219	113.141.326	145.189.104	5%	3%	-3%	4%	1%	5%	1%
VII. MANJINSKI INTERES	0	0	0	0	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
B) REZERVIRANJA	31.469.021	35.214.202	32.817.905	34.787.460	1%	1%	0%	1%	0%	1%	0%
C) DUGOROČNE OBVEZE	398.472.313	337.601.623	181.202.712	179.850.124	12%	11%	-1%	6%	-5%	6%	0%
D) KRATKOROČNE OBVEZE	771.097.403	551.895.109	542.996.031	487.929.614	23%	18%	-5%	18%	0%	16%	-2%
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	39.488.828	39.611.645	47.861.048	62.490.629	1%	1%	0%	2%	0%	2%	0%
F) UKUPNO PASIVA	3.316.607.102	3.086.894.071	2.994.047.534	3.042.667.114	100%	100%	0%	100%	0%	100%	0%

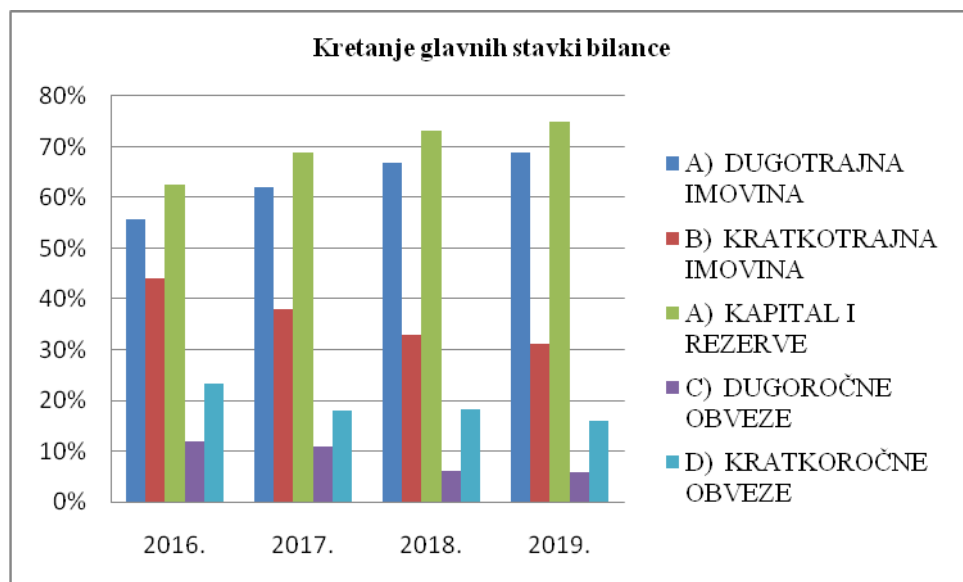
Izvor: izrada autora

Što se tiče vertikalne analize bilance društva Podravka d.d., u svim promatranim razdobljima aktive bilance, dugotrajna imovina je bila veća od kratkotrajne imovine te je svoj najveći porast doživjela 2019. godine u iznosu od 69% u odnosu na ukupnu aktivu. Dok je dugotrajna imovina iz godine u godinu rasla, kratkotrajna je padala.

U pasivi najveći udio ima kapital i rezerve koji ima tendenciju rasta tijekom cijelog promatranog razdoblja (od 63% do 75%) u odnosu na ukupnu pasivu.

Dugoročne obveze su imale tendenciju pada kroz promatrane godine, 2016. godine iznosile su 12% ukupne pasive, 2017. godine 11%, 2018. godine 6% te 2019. godine također 6%.

Kratkoročne obveze su također padale tijekom promatranog razdoblja (od 23% do 16%).

Grafikon 3: Prikaz kretanja glavnih stavki bilance poduzeća Podravka d.d. (2016. – 2019.)

Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka

Tablica 11: Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka poduzeća Podravka d.d.

							promjena postotnog poena		promjena postotnog poena		promjena postotnog poena
RAČUN DOBITI I GUBITKA											
Naziv pozicije	2016.	2017.	2018.	2019.	udjel 2016.	udjel 2017.	2017./2016.	udjel 2018.	2018./2017.	udjel 2019.	2019./2018.
I. POSLOVNI PRIHODI	1.963.094.231	1.943.199.515	1.942.532.690	2.097.698.412	93%	90%	-3%	98%	8%	98%	-1%
1. Prihodi od prodaje	1.888.109.148	1.904.331.989	1.937.102.051	2.078.803.787	90%	88%	-2%	98%	10%	97%	-1%
2. Ostali poslovni prihodi	74.985.083	38.867.526	5.430.639	18.894.625	4%	2%	-2%	0%	-2%	1%	1%
II. POSLOVNI RASHODI	1.854.623.040	2.019.700.125	1.831.515.193	1.982.529.367	88%	93%	5%	93%	-1%	92%	0%
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	-13.065.267	-1.306.249	1.028.538	-23.710.749	-1%	0%	1%	0%	0%	-1%	-1%
2. Materijalni troškovi	1.246.407.367	1.253.498.206	1.253.310.154	1.392.141.233	59%	58%	-1%	63%	5%	65%	1%
3. Troškovi osoblja	372.739.688	362.119.371	406.999.963	432.528.824	18%	17%	-1%	21%	4%	20%	0%
4. Amortizacija	96.480.805	95.206.442	87.898.120	97.488.689	5%	4%	0%	4%	0%	5%	0%
5. Ostali troškovi	102.213.095	104.653.498	41.575.452	46.158.375	5%	5%	0%	2%	-3%	2%	0%
6. Vrijednosno usklađivanje	0	74.463.186	16.819.206	17.653.745	0%	3%	3%	1%	-3%	1%	0%
7. Rezerviranja	0	3.669.102	0	0	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
8. Ostali poslovni rashodi	49.847.352	127.396.569	23.883.760	20.269.250	2%	6%	4%	1%	-5%	1%	0%
III. FINANCIJSKI PRIHODI	144.036.336	218.313.283	34.671.782	51.159.472	7%	10%	3%	2%	-8%	2%	1%
IV. FINANCIJSKI RASHODI	48.121.079	58.727.668	14.485.204	11.276.741	2%	3%	0%	1%	-2%	1%	0%
V. UDIO U DOBITI OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	0	0	0	0	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
VI. UDIO U GUBITKU OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	0	0	0	0	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
VII. IZVANREDNI - OSTALI PRIHODI	0	0	0	0	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
VIII. IZVANREDNI - OSTALI RASHODI	0	0	0	0	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
IX. UKUPNI PRIHODI	2.107.130.567	2.161.512.798	1.977.204.472	2.148.857.884	100%	100%	0%	100%	0%	100%	0%

X. UKUPNI RASHODI	1.902.744.119	2.078.427.793	1.846.000.397	1.993.806.108	90%	96%	6%	93%	-3%	93%	-1%
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	204.386.448	83.085.005	131.204.075	155.051.776	10%	4%	-6%	7%	3%	7%	1%
1. Dobit prije oporezivanja	204.386.448	83.085.005	131.204.075	155.051.776	10%	4%	-6%	7%	3%	7%	1%
2. Gubitak prije oporezivanja	0	0	0	0	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
XII. POREZ NA DOBIT	25.064.761	-3.352.214	18.062.749	9.862.672	1%	0%	-1%	1%	1%	0%	0%
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	179.321.687	86.437.219	113.141.326	145.189.104	9%	4%	-5%	6%	2%	7%	1%
1. Dobit razdoblja	179.321.687	86.437.219	113.141.326	145.189.104	9%	4%	-5%	6%	2%	7%	1%
2. Gubitak razdoblja	0	0	0	0	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%

Izvor: izrada autora

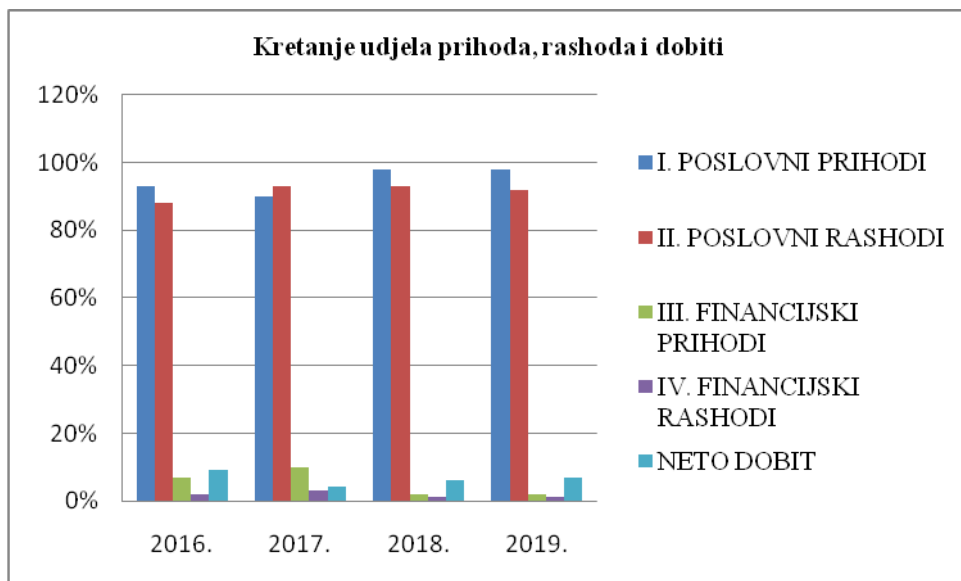
Kod vertikalne analize računa dobiti i gubitka društva Podravka d.d., poslovni prihodi 2016. godine imaju 93% udjela u ukupnim prihodima, 2017. godine 90% te u 2018. godini i 2019. godini porast udjela od 98%.

Poslovni rashodi kreću se u rasponu od 88% do 93%.

Financijski prihodi 2016. godine iznose 7% udjela u ukupnim prihodima te 2017. godine rastu na 10%, potom se smanjuju na 2% u 2018. godini i 2019. godini.

Udio financijskih rashoda u ukupnim prihodima je vrlo nizak te se kreće u rasponu od 1% do 3%.

Udio dobiti u ukupnim prihodima najznačajniji je u 2016. godini te iznosi 9%. Društvo kroz promatrane godine ostvaruje veće ukupne prihode od ukupnih rashoda što samim tim znači da poduzeće ostvaruje dobit. Na grafikonu 4 prikazano je kretanje udjela prihoda, rashoda i dobiti u razdoblju 2016. – 2019. godine.

Grafikon 4: Prikaz kretanja udjela prihoda, rashoda i dobiti poduzeća Podravka d.d. (2016. – 2019.)

3.4. Analiza financijskih izvještaja poduzeća Podravka d.d. putem pokazatelja

U tablici broj 12 prikazani su pokazatelji profitabilnosti poduzeća Podravka d.d., dok su u tablici broj 13 prikazani pokazatelji likvidnosti poduzeća. Tablica 14 prikazuje pokazatelje investiranja, dok tablica 15 prikazuje pokazatelje ekonomičnosti. U tablici 16 imamo prikazane pokazatelje zaduženosti, a u tablici 17 aktivnosti. Svi pokazatelji poduzeća Podravka d.d. promatrani su kroz 2016., 2017., 2018. te 2019. godinu.

Pokazatelji profitabilnosti

Tablica 12: Pokazatelji profitabilnosti poduzeća Podravka d.d.

PROFITABILNOST	2016.	2017.	2018.	2019.
Bruto profitna marža	12%	6%	7%	8%
Neto profitna marža	9%	4%	6%	7%
Rentabilnost imovine	8%	4%	5%	5%
Rentabilnost glavnice	9%	4%	5%	6%
Povrat na ulaganje	9%	5%	5%	6%

Izvor: izrada autora

Bruto profitna marža pokazuje da poduzeće na jednu kunu ukupnih prihoda ostvari, u rasponu od 6% do 12% dobiti prije poreza i kamata. Poželjno je da vrijednost svih pokazatelja profitabilnosti bude što veća.

Neto profitna marža pokazuje koliko je neto dobiti ostvareno po jedinici ukupnih prihoda. U ovom slučaju ostvari se raspon od 4% do 9% neto dobiti po jedinici ukupnih prihoda.

Rentabilnosti imovine govori koliko je ostvareno dobiti prije poreza i kamata, na svaku novčanu jedinicu uloženu u imovinu. Možemo vidjeti da u promatranim godinama poduzeće Podravka, na svaku novčanu jedinicu uloženu u imovinu ostvari dobit prije poreza i kamata u rasponu od 4% do 8%.

Rentabilnosti glavnice pokazuje da se na svaku kunu glavnice zaradi profita u rasponu od 4% do 9% te nam pokazuje koliko se efikasno raspolagalo s kapitalom.

Povrat na ulaganje pokazuje da na jednu kunu uložених dugoročnih izvora financiranja poduzeće ostvari neto dobiti uvećane za kamate u rasponu od 5% do 9%.

Iz svih prikazanih pokazatelja možemo zaključiti da iako poduzeće posluje pozitivno, oni su niski te da bi poduzeće trebalo poraditi na njihovim stavkama kako bi sami pokazatelji bili veći te da bi poduzeće bilo uspješnije u ostvarivanju zarade.

Pokazatelji likvidnosti

Tablica 13: Pokazatelji likvidnosti poduzeća Podravka d.d.

POKAZATELJI LIKVIDNOSTI	2016.	2017.	2018.	2019.
Koeficijent tekuće likvidnosti	1,807678681	1,986976402	1,679456087	1,726122913
Koeficijent ubrzane likvidnosti	1,217211658	1,176894345	1,054380098	0,928594347
Koeficijent trenutne likvidnosti	0,168462068	0,223182025	0,115368856	0,00396129
Koeficijent financijske stabilnosti	0,738751889	0,766047056	0,832946474	0,839633563

Izvor: izrada autora

Koeficijent tekuće likvidnosti za poduzeće Podravka d.d. u 2016. u svim promatranim godinama se kreće od 1,6 do 1,9 što ukazuje na činjenicu da je kratkotrajna imovina veća od kratkoročnih obveza, ali se ne može sa sigurnošću utvrditi hoće li kratkoročne obveze biti podmirene u roku kratkotrajnom imovinom jer pokazatelj ne iznosi 2 što se smatra njegovom idealnom vrijednošću.

Koeficijent ubrzane likvidnosti za sve promatrane godine prelazi 1 (0,8) što pokazuje da je poduzeće sposobno u vrlo kratkom roku osigurati određenu količinu novca

Koeficijent trenutne likvidnosti nam pokazuje koliko puta su tekuće obveze pokrivena sa čistim novcem koje poduzeće ima na taj dan. U svim godinama je ispod 1. Poželjno je da bude što veći kako bi poslovni subjekt pomoću novca podmirio sve svoje kratkoročne obveze.

Koeficijent financijske stabilnosti pokazuje koliki dio dugoročnih izvora financiranja se koristi za financiranje dugotrajne imovine. Poželjno je da bude manji od 1. Kod Podravke je ovaj pokazatelj zadovoljavajući jer je manji od 1 u svim godinama. Što je njegova vrijednost manja, to su likvidnost i financijska stabilnost veće. Ako je pokazatelj veći od 1 znači da poduzeće dio svoje dugotrajne imovine financira iz kratkoročnih izvora što nije dobro.

Pokazatelji investiranja

Tablica 14: Pokazatelji investiranja poduzeća Podravka d.d.

GODINE	31.12.2016.	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2019.
Tržišna cijena dionice na kraju godine	377,5	270,00	375,00	484,00
Broj redovnih dionica	7.120.003	7.120.003	7.120.003	7.120.003
Dobit ili gubitak nakon oporezivanja	179.321.687	86.437.219	113.141.326	145.189.104
Kapital i rezerve	2.076.079.537	2.122.571.492	2.189.169.838	2.277.609.287
POKAZATELJI INVESTIRANJA	31.12.2016.	31.12.2017.	31.12.2018.	31.12.2019.
Dobit po dionici (EPS)	25,19	12,14	15,89	20,39
Odnos cijene i dobiti po dionici (P/E)	14,989	22,240	23,599	23,735
<i>Knjigovodstvena vrijednost dionice</i>	<i>291,584</i>	<i>298,114</i>	<i>307,468</i>	<i>319,889</i>
Odnos cijene i knjigovodstvene vrijednosti po dionici (P/Bv)	1,295	0,906	1,220	1,513
Ukupna rentabilnost dionice (URD)	6,67%	4,50%	4,24%	4,21%

Izvor: izrada autora prema: <https://zse.hr/default.aspx?id=10006&dionica=11>

Dobit po dionici prikazuje da je poduzeće po jednoj dionici ostvarilo dobiti u rasponu od 12,14 do 25,19 novčanih jedinica.

Odnos cijene i dobiti po dionici predstavlja odnos cijene u odnosu na dobit i kreće se u rasponu od 14,99 do 23,74.

Odnos cijene i knjigovodstvene vrijednosti po dionici predstavlja odnos cijene u odnosu na knjigovodstvenu vrijednost. Kreće se u rasponu od 0,91 do 1,51

Ukupna rentabilnost dionice prikazuje koliko posto ukupne tržišne cijene poduzeće vrati odnosno ostvari kroz ukupnu dobit. Kreće se u rasponu od 4,21% do 6,67%. Na primjer, ostvarena dobit poduzeća u 2019. godini čini 4,21% njezine tržišne vrijednosti, to jest 4,21% tržišne cijene poduzeće vrati kroz ukupnu dobit.

Pokazatelji ekonomičnosti

Tablica 15: Pokazatelji ekonomičnosti poduzeća Podravka d.d.

POKAZATELJI EKONOMIČNOSTI	2016.	2017.	2018.	2019.
Ekonomičnosti ukupnog poslovanja	1,107416676	1,03997493	1,071074782	1,077766727
Ekonomičnost prodaje/poslovanja	1,058486921	0,962122788	1,060615111	1,058091974
Ekonomičnost financiranja	2,993206698	3,717383823	2,393599842	4,536724928
Ekonomičnost izvanrednih aktivnosti	0	0	0	0

Izvor: izrada autora

Ekonomičnost ukupnog poslovanja u promatranom razdoblju je zadovoljavajuća, jer su ukupni prihodi veći od ukupnih rashoda te je društvo za svaku kunu rashoda ostvarilo u rasponu od 1,04 do 1,11 kuna prihoda.

Ekonomičnost poslovanja bi trebala biti veća od 1. U slučaju poduzeća Podravka u promatranom razdoblju možemo zaključiti da se u 2016., 2018. i u 2019. godini ostvari 1,06, novčanih jedinica prihoda od poslovanja na jednu novčanu jedinicu rashoda od poslovanja što ukazuje na pozitivan rezultat. Dok se u 2017. godini na jednu novčanu jedinicu rashoda od poslovanja ostvari 0,96 novčanih jedinica prihoda od poslovanja, što znači da su poslovni rashodi veći od poslovnih prihoda i to ukazuje na negativan pokazatelj ekonomičnosti poslovanja.

Ekonomičnost financiranja pokazuje da su u svim promatranim godinama financijski prihodi veći od financijskih rashoda jer su pokazatelji veći od 1. U 2019. poduzeće bilježi najveći iznos ovog pokazatelja od 4,54 što znači da se 4,54 novčanih jedinica financijskih prihoda ostvaruje na jednu novčanu jedinicu financijskih rashoda te samim tim da su prihodi u toj godini bili najveći u odnosu na rashode.

Ekonomičnost izvanrednih aktivnosti iznosi 0 jer u promatranom razdoblju nije bilo izvanrednih prihoda ni izvanrednih rashoda.

Pokazatelji zaduženosti

Tablica 16: Pokazatelji zaduženosti poduzeća Podravka d.d.

POKAZATELJI ZADUŽENOSTI	2016.	2017.	2018.	2019.
Koeficijent zaduženosti	0,374035129	0,312392507	0,268825958	0,251443158
Koeficijent vlastitog financiranja	0,625964871	0,687607493	0,731174042	0,748556842
Koeficijent financiranja	0,597533737	0,454318068	0,367663432	0,335903893
Pokriće troškova kamata	5,495865125	2,491614143	11,20030975	16,89632577
Faktor zaduženosti	4,497883815	5,30886998	4,003580949	3,15256628
Stupanj pokrića 1	1,121400382	1,110373058	1,093639459	1,088424665
Stupanj pokrića 2	1,35363444	1,305402836	1,200557336	1,190995743

Izvor: izrada autora

Koeficijent zaduženosti pokazuje da se u promatranom razdoblju, od 25% do 37% imovine financiralo iz tuđih izvora što ukazuje na dobar rezultat jer je poželjna vrijednost ovog pokazatelja ispod 0,5, to jest ispod 50%.

Koeficijent vlastitog financiranja pokazuje da se u promatranom razdoblju, od 63% do 75% imovine financiralo iz vlastitih izvora što znači da je njegova vrijednost zadovoljavajuća. Vrijednost ovog pokazatelja bi trebala biti iznad 0,5, to jest iznad 50%.

Koeficijent financiranja pokazuje odnos ukupnih obveza i glavnice. Možemo vidjeti da se njihov odnos kroz promatrane godine kreće u rasponu od 0,34 do 0,6 što predstavlja zadovoljavajući odnos jer je poželjna što niža vrijednost ovog pokazatelja, a maksimalna je 1.

Pokriće troškova kamata pokazuje da su kamate, u rasponu od 2,50 do 16,90 puta, bile pokrivenne s dobiti prije poreza i kamata. Poželjna je što veća vrijednost ovog pokazatelja.

Faktor zaduženosti pokazuje da je poduzeću kroz promatrane godine, potrebno u rasponu od 3 do 5 godina da bi pokrilo postojeće obveze ako se poslovanje nastavi pod jednakim uvjetima. Poželjna je što manja vrijednost, do 5 godina.

Stupanj pokrića 1 pokazuje pokriće dugotrajne imovine kapitalom. Kreće se u rasponu od 1,09 do 1,12. Pokazatelj je zadovoljavajući jer je veći od njegove poželjne vrijednosti koja iznosi minimalno 1 te se očekuje da će cijela dugotrajna imovina biti financirana iz kapitala poduzeća.

Stupanj pokrića 2 pokazuje pokriće dugotrajne imovine kapitalom uvećanim za dugoročne obveze. Kroz promatrane godine pokazatelj se kreće u rasponu od 1,19 do 1,35. Kako bi ovaj pokazatelj trebao biti što veći, barem veći od 1 možemo reći da je njegova vrijednost zadovoljavajuća.

Pokazatelji aktivnosti

Tablica 17: Pokazatelji aktivnosti poduzeća Podravka d.d.

POKAZATELJI AKTIVNOSTI	2016.	2017.	2018.	2019.
Koeficijent obrta ukupne imovine	0,635327159	0,700222537	0,660378451	0,706241532
Koeficijent obrta kratkotrajne imovine	1,444106237	1,844814097	2,001607855	2,269010966
Koeficijent obrta potraživanja		3,093163211	4,049756697	4,288412602
Trajanje naplate potraživanja		118,0021794	90,12887126	85,11307886
Koeficijent obrta zaliha		3,976498263	4,565946983	5,143603179
Dani vezivanja zaliha		91,78930202	79,93960538	70,96192831

Izvor: izrada autora

Koeficijent obrta ukupne imovine pokazuje koliko poduzeće na jednu novčanu jedinicu ukupne imovine ostvari novčanih jedinica ukupnih prihoda. U promatranom razdoblju poduzeće na 1 kunu ukupne imovine ostvari od 0,64 do 0,71 lipu ukupnih prihoda, što znači da poduzeće ne stvara dovoljan obujam posla uz dana ulaganja u imovinu. Ovaj pokazatelj bi trebao biti što veći.

Koeficijent obrta kratkotrajne imovine pokazuje koliko poduzeće na jednu novčanu jedinicu kratkotrajne imovine ostvari novčanih jedinica ukupnih prihoda. Kreće se u rasponu od 1,44 do 2,27 što znači da društvo na uloženu kunu kratkotrajne imovine, ostvaruje prihod u rasponu od 1,44 do 2,27 kuna. Također je bolje da ovaj pokazatelj bude što veći.

Koeficijent obrta potraživanja prikazuje prosječno koliko su se puta prosječna potraživanja pretvorila u prihode od prodaje, to jest koliko 1 novčana jedinica potraživanja stvara novčanih jedinica prihoda od prodaje. Tijekom godina ovaj pokazatelj se kreće od 3,09 do 4,29, poželjno je da bude što veći.

Trajanje naplate potraživanja pokazuje koliko dana je potrebno poduzeću da naplati svoja potraživanja. Kreće se u rasponu od 85,11 do 118 što znači da je poduzeću potrebno u rasponu od 85 do 118 dana da naplati svoja potraživanja. Vrijednost ovog pokazatelja bi trebala biti što niža što ukazuje na to da poduzeće uspješno naplaćuje svoja potraživanja.

Koeficijent obrta zaliha prikazuje koliko su se puta prosječno zalihe pretvorile u prihode od prodaje. Koeficijent se kreće u rasponu od 3,98 do 5,14 te je poželjno da bude što veći.

Dani vezivanja zaliha pokazuju koliko poduzeću treba dana dok proda svoje zalihe. U promatranim godinama za Podravku, ovaj pokazatelj se kreće u rasponu od 70,96 do 91,79 što znači da je poduzeću potrebno u rasponu od 70 do 91 dan da proda svoje zalihe. Ovaj

pokazatelj iz godine u godinu opada što pokazuje dobar trend jer je poželjno da ovaj pokazatelj bude što niži.

4. ZAKLJUČAK

Cilj financijskih izvještaja je pružiti informacije o financijskom položaju, uspješnosti poslovanja i promjenama financijskog položaja društva unutarnjim i vanjskim korisnicima.. Poduzetnici, subjekti od javnog interesa te fizičke osobe dužne su sastavljati financijske izvještaje prema odredbama ZOR-a, a to su: bilanca, račun dobiti i gubitka, izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o novčanim tokovima, izvještaj o promjenama kapitala te bilješke uz financijske izvještaje.

Procjena trenda, dinamike, veličine te rizičnosti budućih gotovinskih tijekova tvrtke smatra se svrhom analize financijskih izvještaja. Menadžeri pomoću rezultata analize financijskih izvještaja mogu utvrditi prednosti, ali i nedostatke tvrtke te donijeti odluke koje će u budućnosti unaprijediti poslovanje. Informacije prezentirane u financijskim izvještajima trebale bi biti realne i fer kako bi i sami rezultati analize bili vjerodostojni.

Cilj ovog istraživanja bio je provesti horizontalnu i vertikalnu analizu bilance i računa dobiti i gubitka poduzeća Podravka d.d. u razdoblju od 2016. do 2019. godine te donijeti zaključak o financijskoj uspješnosti poduzeća, to jest posluje li poduzeće u dobitku ili gubitku. Također se dobio i pregled stanja poslovanja provedenom analizom putem pokazatelja profitabilnosti, likvidnosti, investiranja, ekonomičnosti, zaduženosti i aktivnosti. Pokazatelji omogućuju menadžmentu pravovremeno uočavanje odstupanja od očekivanih vrijednosti te poduzimanje akcija kojima je svrha umanjiti negativne ili uvećati pozitivne efekte koji djeluju na poslovanje.

Prema svim pokazateljima profitabilnosti može se zaključiti da poduzeće posluje pozitivno u promatranim godinama, iako su te vrijednosti niske.

Pokazatelji likvidnosti ukazali su na to da društvo ima veću kratkotrajnu imovinu od kratkoročnih obveza te se očekuje da će kratkoročne obveze biti podmirene u roku kratkotrajnom imovinom, ali to se ne može sa sigurnošću utvrditi jer pokazatelj tekuće likvidnosti nije dosegao svoju idealnu vrijednost koja iznosi 2. Što se tiče ostalih pokazatelja likvidnosti, poduzeće je sposobno u vrlo kratkom roku osigurati određenu količinu novca za pokrivanje tekućih obveza te financirati cijelu svoju dugoročnu imovinu iz dugoročnih izvora. Promatrajući pokazatelje investiranja, možemo zaključiti da poduzeće po jednoj dionici ostvaruje dobiti u rasponu od 12,14 do 25,19 novčanih jedinica te ostvarena dobit poduzeća čini njezinu tržišnu vrijednost u rasponu od 4,21% do 6,67%.

Pokazatelji ekonomičnosti prikazuju da ostvaruje više ukupnih prihoda u odnosu na ukupne rashode kroz sve godine, iako su se u 2017. godini poslovni prihodi najviše smanjili u odnosu na 2016. godinu.

Pokazatelji zaduženosti prikazuju da se manje od 50% imovine financiralo iz tuđih izvora te više od 50% iz vlastitih izvora. Poduzeće je sposobno pokriti troškove kamata s dobiti prije poreza i kamata te mu je potrebno manje od 5 godina, to jest od 3 do 5 godina da bi pokrio svoje postojeće obveze. Također se očekuje da će cijela dugotrajna imovina biti financirana iz kapitala poduzeća.

Što se tiče pokazatelja aktivnosti, može se zaključiti da poduzeće uz dana ulaganja u imovinu ne stvara dovoljan obujam posla. Na jednu novčanu jedinicu kratkotrajne imovine i potraživanja ostvari više ukupnih prihoda, to jest u slučaju potraživanja, prihoda od prodaje. Poduzeću je potrebno u rasponu od 85 do 118 dana da naplati svoja potraživanja. Vidljiv je pad trajanja naplate potraživanja kroz godine što se smatra dobrim jer je poželjno da ovaj pokazatelj bude što niži. Efikasnost menadžmenta zaliha je zadovoljavajuća jer je potrebna investicija od 1 kune u zalihe, za podršku prodaje od 3,98 do 5,14 kuna. Također poduzeću kroz godine treba sve manje vremena da proda svoje zalihe.

Provedbom horizontalne analize bilance može se zaključiti da je vrijednost bilance najviše pala u 2017. godini u iznosu od 7% u odnosu na 2016. godinu te jedino porasla u 2019. godini u iznosu od 2% u odnosu na 2018. godinu.

Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka prikazala nam je da je dobit ili gubitak prije oporezivanja najviše pao 2017. godine u iznosu od 59%, u odnosu na 2016. godinu, a najviše porastao 2018. godine u iznosu od 58%, u odnosu na 2017. godinu.

Što se tiče vertikalne analize bilance društva Podravka d.d., u svim promatranim razdobljima aktive bilance, dugotrajna imovina je bila veća od kratkotrajne imovine te je svoj najveći porast doživjela 2019. godine u iznosu od 69% u odnosu na ukupnu aktivu.

U pasivi najveći udio ima kapital i rezerve koji ima tendenciju rasta tijekom cijelog promatranog razdoblja (od 63% do 75%) u odnosu na ukupnu pasivu.

Iz vertikalne analize računa dobiti i gubitka možemo zaključiti da je udio dobiti u ukupnim prihodima najznačajniji u 2016. godini te iznosi 9%. Društvo kroz promatrane godine ostvaruje veće ukupne prihode od ukupnih rashoda što samim tim znači da poduzeće ostvaruje dobit.

LITERATURA

1. Belak, V., 2014. *Analiza poslovne uspješnosti*. Zagreb: RRiF-plus.
2. Bolfek, B., Stanić, M. i Knežević, S., 2012.: *Vertikalna i horizontalna financijska analiza poslovanja tvrtke*. Ekonomski vjesnik, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku: Ekonomski fakultet u Osijeku, Osijek.
3. Domazet T., 2000. *Međunarodni računovodstveni standardi*. Zagreb: RRIF, str. 23-26.
4. Dropulić, I. (2015): Materijali iz predmeta „Menadžersko računovodstvo“, skripta (2015), Ekonomski fakultet, Split.
5. Materijali s predavanja (2015): predmet „Osnove računovodstva“ – nositelji predmeta: prof. dr. sc. Željana Aljinović Barać i mr. Ivana Perica.
6. Materijali s predavanja (2019): predmet „Financijska analiza poslovanja“ – nositelj predmeta: doc. dr. sc. Slavko Šodan.
7. Narodne novine, (2015). Odluka o proglašenju Zakona o računovodstvu, Zagreb: Narodne novine d.d., [Internet], raspoloživo na:
https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/full/2015_07_78_1493.html,
[pristupljeno 25.08.2020.].
8. Podravka d.d., osnovne informacije o poduzeću Podravka, [Internet], raspoloživo na:
<https://www.podravka.hr/>, [pristupljeno 25.08.2020.].
9. Vidučić LJ., Pepur S., i Šimić Šarić M., 2015. *Financijski menadžment*. 9. izdanje. Zagreb: RRIF.
10. Zagrebačka burza, godišnji izvještaji, [Internet], raspoloživo na:
<https://zse.hr/default.aspx?id=10006&dionica=11>, [pristupljeno 25.08.2020.].
11. Žager, K., Mamić Sačer, I., Sever, S., Žager, L., 2008. *Analiza financijskih izvještaja*. Zagreb: Masmedia
12. Žager, K. i Žager, L., 1999. *Analiza financijskih izvještaja*. Zagreb: Masmedia.

POPIS TABLICA

Tablica 1: Shematski prikaz bilance.....	6
Tablica 2: Struktura računa dobiti i gubitka.....	7
Tablica 3: Struktura izvještaja o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	8
Tablica 4: Struktura izvještaja o novčanim tokovima.....	9
Tablica 5: Pokazatelji investiranja	18
Tablica 6: Bilanca poduzeća Podravka d.d.	31
Tablica 7: Račun dobiti i gubitka poduzeća Podravka d.d.	32
Tablica 8: Horizontalna analiza bilance poduzeća Podravka d.d.	33
Tablica 9: Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka poduzeća Podravka d.d.	36
Tablica 10: Vertikalna analiza bilance poduzeća Podravka d.d.	39
Tablica 11: Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka poduzeća Podravka d.d.	42
Tablica 12: Pokazatelji profitabilnosti poduzeća Podravka d.d.	45
Tablica 13: Pokazatelji likvidnosti poduzeća Podravka d.d.	46
Tablica 14: Pokazatelji investiranja poduzeća Podravka d.d.	47
Tablica 15: Pokazatelji ekonomičnosti poduzeća Podravka d.d.	48
Tablica 16: Pokazatelji zaduženosti poduzeća Podravka d.d.	49
Tablica 17: Pokazatelji aktivnosti poduzeća Podravka d.d.	50

POPIS SLIKA

Slika 1: Instrumenti i postupci analize financijskih izvještaja	11
Slika 2: Pokazatelji poslovanja	13
Slika 3: Pokazatelji profitabilnosti	14
Slika 4: Pokazatelji likvidnosti.....	16
Slika 5: Pokazatelji ekonomičnosti	20
Slika 6: Pokazatelji zaduženosti	22
Slika 7: Pokazatelji aktivnosti	24
Slika 8: Logo Podravke	26
Slika 9: Brandovi Podravke.....	28

Slika 11: Struktura nadzornog odbora.....	29
Slika 12: Struktura uprave.....	30

POPIS GRAFOVA

Grafikon 1: Prikaz kretanja glavnih stavki bilance poduzeća Podravka d.d. (2016. – 2019.) .	35
Grafikon 2: Prikaz kretanja udjela prihoda, rashoda i dobiti poduzeća Podravka d.d. (2016. – 2019.).....	38
Grafikon 3: Prikaz kretanja glavnih stavki bilance poduzeća Podravka d.d. (2016. – 2019.) .	41
Grafikon 4: Prikaz kretanja udjela prihoda, rashoda i dobiti poduzeća Podravka d.d. (2016. – 2019.).....	44

SAŽETAK

Financijski izvještaji su izvještaji o financijskom stanju i financijskom prometu nekog poslovnog subjekta te predstavljaju glavni izvor informacija o poslovanju tvrtke

Završni rad temelji se na teorijskom i praktičnom prikazu financijskih izvještaja te postupcima i tehnikama njihove analize.

Provedena analiza financijskih izvještaja pružila je određene informacije o poslovanju društva te ukazala na njegove prednosti, ali i nedostatke koji upućuju na mjesta na koja bi menadžment u budućnosti trebao intervenirati kako bi osnovni cilj društva bio realiziran.

Na temelju analiza može se zaključiti da je poduzeće Podravka d.d. kroz promatrani period poslovala uspješno.

Ključne riječi: analiza financijskih izvještaja, financijski pokazatelji, Podravka d.d.

SUMMARY

Financial statements are reports on the financial condition and financial turnover of a business entity and represent the main source of information on the company's operations.

This thesis is based on the theoretical and practical presentation of financial statements and the procedures and techniques of their analysis.

The analysis of the financial statements provided certain information about the company's operations and pointed out its advantages, but also disadvantages that point to places where management should intervene in the future in order to achieve the basic goal of the company.

Based on the analysis, it can be concluded that the company Podravka d.d. operated successfully during the observed period.

Key words: financial statements analysis, financial indicators, Podravka d.d.